J. ЈОВАНОВИЋ ЗМАЈ

РИЗНИЦА

ПЕСАМА ЗА ДЕЦУ

ВУК КАРАЏИЋ

РИЗНИЦА
ПЕСАМА
ЗА ДЕЦУ

Јован Јовановић Змај
РИЗНИЦА ПЕСАМА ЗА ДЕЦУ
Избор
МИРА АЛЕЧКОВИЋ
Илустрације
ВЛАДАНА ЛИКАР-СМИЉАНИЋ

Ј. ЈОВАНОВИЋ ЗМАЈ

РИЗНИЦА ПЕСАМА ЗА ДЕЦУ

Драга децо,

Изабрала сам за вас ову књигу Змајевих песама. Да вам откријем тајну: ја нисам сама бирала ове песме. Путујући по нашој земљи, гостовала сам код многе деце и питала сам их коју Змајеву песму највише воле. И замислите шта се догодило: ако је било стотину деце, било је најмање педесет изабраних песама, а некад и свих стотину! Свако дете имало је своју најомиљенију песму. Уважавајући богатство и разноликост дечјих жеља и укуса, ја сам припремила ову књигу. Није лако изабрати међу многим лепим песмама оне најлепше, оне песнички лепе, оне људски топле, оне нежне као мамина успаванка и разигране као детињство.

А сада, као што је то ред, да вам прво представим песника чије ћете песме читати. Јован Јовановић Змај био је песник који је писао песме за децу и песме за одрасле. Био је лекар и лечио је људе, а оне који нису имали да плате, лечио је бесплатно. Био је добар човек. Имао је жену и децу и много их је волео. А онда су му редом сви поумирали и остао је сам. Зато је још више заволео другу децу и њима је уместо својој и даље писао песме. Погледајте га на слици и упамтите његов лик онако како је он позивао мајке да подигну децу из колевке да упамте лик једног другог великог човека који се у његово доба борио за слободу српског народа.

Јован Јовановић Змај или како су га сви звали из милоште — Змај, умео је да одгонетне тајне дечјих жеља, дечјих снова, да нацрта слике из дечјег света, да преточи у песму сузе и радости, и чари детињства. Његове песме дају крила дечјој машти, топлину дечјој и родитељској нежности, отварају пут сновима и позивају у игру. Много је игре код Змаја у песмама, а много је и збиље. Јер живот није само игра и песма. Рећи ће вам Змај увек нешто топло и лепо, нешто присно што ће бити као ваш доживљај. Радоваће се с вама и уплашиће се заједно са вама да мало дете не падне са столице, да не пропадне у животу јадни Гаша, бринуће се о лутки девојчице која полази у школу, научиће вас да другујете са чворком, ластама, мачком, дрвеним коњем, са лептирима.

Похватаће их све он у стихове, али их неће заробити, пустиће их на слободу живе, да се играју с вама.

Шта да вам кажем још о Змају? Све то ви ћете сазнати из његових песама. Ако када одете у велики град на Дунаву, у Нови Сад, сетите се да се у њему родио ваш песник. И замолите да вас одведу до његове куће у Сремској Каменици, то је сасвим близу. Видећете његову собу и његову башту онакве какви су били када је он тамо живео. Некада сам ја као дете са својим дедом путовала из Новог Сада до Каменице ниским бродом, толико ниским да сам ручицом могла да додирујем таласе Дунава. А путовала сам, чини ми се, доста дуго, иако је Каменица преко пута Новог Сада, — мала лађица ишла је споро. Данас се зачас стигне из Новог Сада у Каменицу. На самој обали Дунава налази се велики парк по коме је Змај некада шетао и који се зове Змајевац. У њему и данас има старог, високог дрвећа и на његовим гранама певају птице. То је оно исто дрвеће које је заједно са Змајем писало песме.

Тебе, читаоче, дечаче или девојчице, хоћу нешто да замолим: изабери и ти „своју песму", ону која се теби највише свиђа из ове књиге и обавезно ми јави. Ако не знаш да пишеш, нека ми кратко писмо напише неко твој, мама, тата, нана, бака, дека, старији брат или сестра. Ја ћу ти бити веома захвална.

А сада још, драга децо, да вас поздравим од срца и пожелим да заволите ове песме онако како сам их ја и како су их ваши родитељи заволели. Волела бих да их се сећате касније као што их се ми и данас сећамо.

Драги родитељи.

Драги пријатељи, ви који ћете читати деци ову књигу, прочитајте им, молим вас, ово што сам написала, а што они сами неће моћи прочитати. И одговорите ми уместо њих шта им се допало од Змајевих песама највише. Ја сам гледала да изаберем оне песме које су уметнички вредне, а по садржини разнолике, и нисам бежала ни од песама које у себи носе ненаметљиву васпитну поруку, уз оне друге које су лепа слика природе, дечја игра, смех, радост, суза, које су делић богатог и шареноликог дечјег света који је Змај тако лепо умео да оживи у песми.

И реците деци да чувају ову књигу за своје синове и кћери, онако како смо ми читали из сачуваних старих књига и волели их још више зато што је то била књига наших старијих. Видећете да сам у књигу унела многе од песама које ви знате из свог детињства, иако данас неки кажу да савремена деца имају другачији укус, ја се у то нисам уверила, савремено дете, наше дете, воли разнолике песме, и зато бих ја волела да ми и ви заједно са децом одговорите које песме су биле најближе вашем детету.

Ја вам се унапред захваљујем и срдачно вас поздрављам

Ваша

СВЕТ

[illegible]
Один свет
Один поток
Один цвет
[illegible]
Один сад
[illegible] солнце
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Одна трава
Одна [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
И [illegible]

МАЛИ БРАТА

Дочепо се мали брата,
Очевога сата,
А сат је од злата.
Па има и врата
    Ала је то лепо!

А на уво кад га метне,
Тад се чује нека звека,
Сат говори: Тика-така!
Брата мисли, хоће млека
    Ала је то мудро!

Залио га слатким млеком
Неколико пути,
Брата мисли, сат се најо,
Па сад зато ћути.
    Ал' се разумемо!

Сад су пуни обадвоје,
И сатић и брата,
Обадвоје сада ћуте,
А кад дође тата,
    — Ал' ће бити гужве!

ТАШИ, ТАШИ

Таши, таши, танана
Ево једна грана
А на грани јабука
Као мотовилце
Долетеће птичице
Њихаће се грана
Отпашће јабука
Чекаће је Ана

Таши мора на мора
Ново дете небеса
На небору шара
То је бубамара
Бубамара лепета
Не боји се детета
На руку му слета
Са небом цвета

Таши бела лабела
Сва су деца весела
Донесе им чика
Из шаке лешника
Јела би и Буба
А ни нема зуба
Зато јој је сека
Узварила млека

Таши, роде, па роде.
Курјак бере јагоде
Кад набере доста,
Молиће га Коста,
Да их све не помлави,
Да и Насти остави
А курјак ће каз'ти
„Како не бих Насти!"

Таши, таши, моје луче,
Иде баба по унуче,
Из далека прстом пружа,
Ено моја Ружа!
Таши, таши, Ружице,
Нека бриде ручице,
Знаш да воли баба Јели
Кад су деца весела

Таши, таши, малена
Сукња ти је шарена,
Кошуљица бела,
Кума ти је донела,
Коса ти је плава,
Паметна ти глава
А усташца замедљана
Увек насмејана

Таши, таши, Цвето,
Моје чедо пето,
Имаш четир' брате,
Сви питају за те
Један пита: Камо је?
Други вели: Тамо је!
Трећи тражи Цвету
По беломе свету,
А четврти нађе милу
На мајчином крилу

КУПАЊЕ

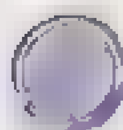

А[illegible] је [illegible] [illegible]
К[illegible] се ко[illegible] купа?
Што се не би купали
Вода пере с[illegible]?

Морамо се купати
Прљавштину стрести
Нечистоћа привлачи
Рђу и болести.

Зато ј' мајка спремила
Во[illegible] а и [illegible]
Зато је окупала
Свога малог Лаку

А сад велим — Цицу ми
Пуштати не смете
Јер ће мислит да је сир,
Поješће ми дете

Купову је слободно, —
Нек се [illegible]трава,
Он ће Лаку чувати
Кад [illegible] стне да спава

А старији, Андреја,
Он се већем свуко, —
Што га већ не купају,
Чисто би се туко.

Чекај, чекај, Андреја
Док обришу Лаку,
Ти ћеш онда добити
Другу воду млаку

Лака ће се у колевци
Топити у сласти,
А шта буде сневао
Неће ником каз'ти

У НОВОМ КАПУТУ

Добио је капут нов
Па шета по среди
Кад опази сиротињу —
Ни да је погледи

Ко сам, ја сам — мисли он —
Шта ја за ког марим!
Нек завиде који дрхћу
У траљама старим!

Два сиротна детета
Седела крај пута,
Два сиротна детета
Без топлих капута.

Кад је холи капутлија
Дошо до њих близу,
Они су га гледали, —
Завидели нису

Мој охолко, твом капуту
Цена здраво бледи, —
Чисто срце, без зависти,
Много више вреди

МАТЕРИНА МАЗА

Има дете у селу,
Име му је Лаза,
Ал' га зову друкчије —
Материна маза.

Кад сва деца устану,
Он и онда спава
Кад му кажу: Устани!
Њега боли глава

Кад устане, не уме
Да се сам обуче,
Не сме да се умије,
Иште воде вруће

Кад га жуљи ципела,
Он ципелу туче,
Тад га рука заболи,
Па онда јауче

Кад му даду јабуку,
Он би хтео шљива,
Кад му прже погачу,
Онда би кољива

Кад се мало огребе,
Плаче и запева
„Јао, јао, помагај,
Изић ће ми цева!"

Кад је [illegible] замеси
[illegible] да се каља
Кад га мати покара
[illegible] да се [illegible]

Кад му успу тархане
Он би јео рибе
Кад се рибе [illegible]
[illegible]

[illegible]
По имену [illegible]
[illegible]
[illegible]

САД ЈЕ ВЕЋ ВЕЛИКА

Ето видиш, мати мила
Сама сам се пробудила
Сама сам се руке [illegible]
А сама сам се обукла
Је ли сад сам велика!

А кад дигнем руке горе
Оне оду преко главе
Кад бих стала на клупицу
Видела бих преко Саве
Велика сам, велика!

Сад ћу и ја ко и сека
Добит већу шољу млека
И кецељицу праву белу
А и ме [illegible] нешто [illegible]
Је ли, мати, то се зна!

СТАРА БАКА

Године су многе
　А снага нејака
Године су тешке
　Згурила се бака

Али ипак воли
　И песму и шалу
[illegible] причу
　[illegible]

Кад је деца сретну
　У руку је љубе
А она се смеши
　　Хвала ти, голубе!

Па се онда смести
　Испод брсне зове
Па потеку приче
　Све нове и нове

Замирише зова
　Од сунчева зрака
Уживају деца
　Ужива и бака

ЛАЗА

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

МАЛА

Одвише је мала
А да читат зна;
Од свију писмена
Познаје тек А.

То јој писмо јуче
Показао брата, —
Сва друга писмена
Њој су непозната.

Па сад се у књигу
Удубила сва,
[illegible] често
[illegible] А.

МАЛИ ЈОВА

Мали Јова једио се
Што је тако мали,
Попео се на столицу
Па се, висок, хвали.

Једио се мали Јова,
Што нема бркова,
Нагарио науснице:
„Сад сам чика Јова!"

Мали Јова силом хтеде
Да је човек стари,
Па метнуо преко носа
Неке наочари.

Од кудеље направио
Дугу седу браду,
А огрнуо дедин пршљук
Да га не познаду.

П' онда рече: „Поч' ми дајте,
Ви који сте мали!"
А другови кад видеше,
Сви га исмејали.

Мали Јова покуњи се
Од срама и стида,
А сви [illegible]
Па му пршљук скида.

Сиђе Јова са столице,
Скиде наочари,
Утре бркове, скиде браду,
[illegible]

„Свашта има своје време,
Оста лепо личи
Што ј' од Бога коме дато,
Нек се тиме дичи!"

НЕСРЕЋА СЕ ДОГОДИЛА

Шта је, сејо, шта је, шта је?
„Несрећа је!
Скакала ми слатка лутка
По камену,
Па скрхала леву ногу
У колену."

То је голем јад, —
Па шта ћемо сад?

„Ето, рана, и не дречи.
Али треба да се лечи.
Шаљ'мо брзо по лекара?
Или барем по столара!
„Дај мелема!"
Ал' га нема
И одоше две сестрице,
Да туткало бар потраже, —
Јер и то помаже.

МАТИ ПЕВА ДЕТЕТУ

цупкајући га на крилу

[illegible]
Урак бере јагоде
Јагодице румене
Које нема у мене
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Урак патке отера
Цупа коња дотера
[illegible]
[illegible]

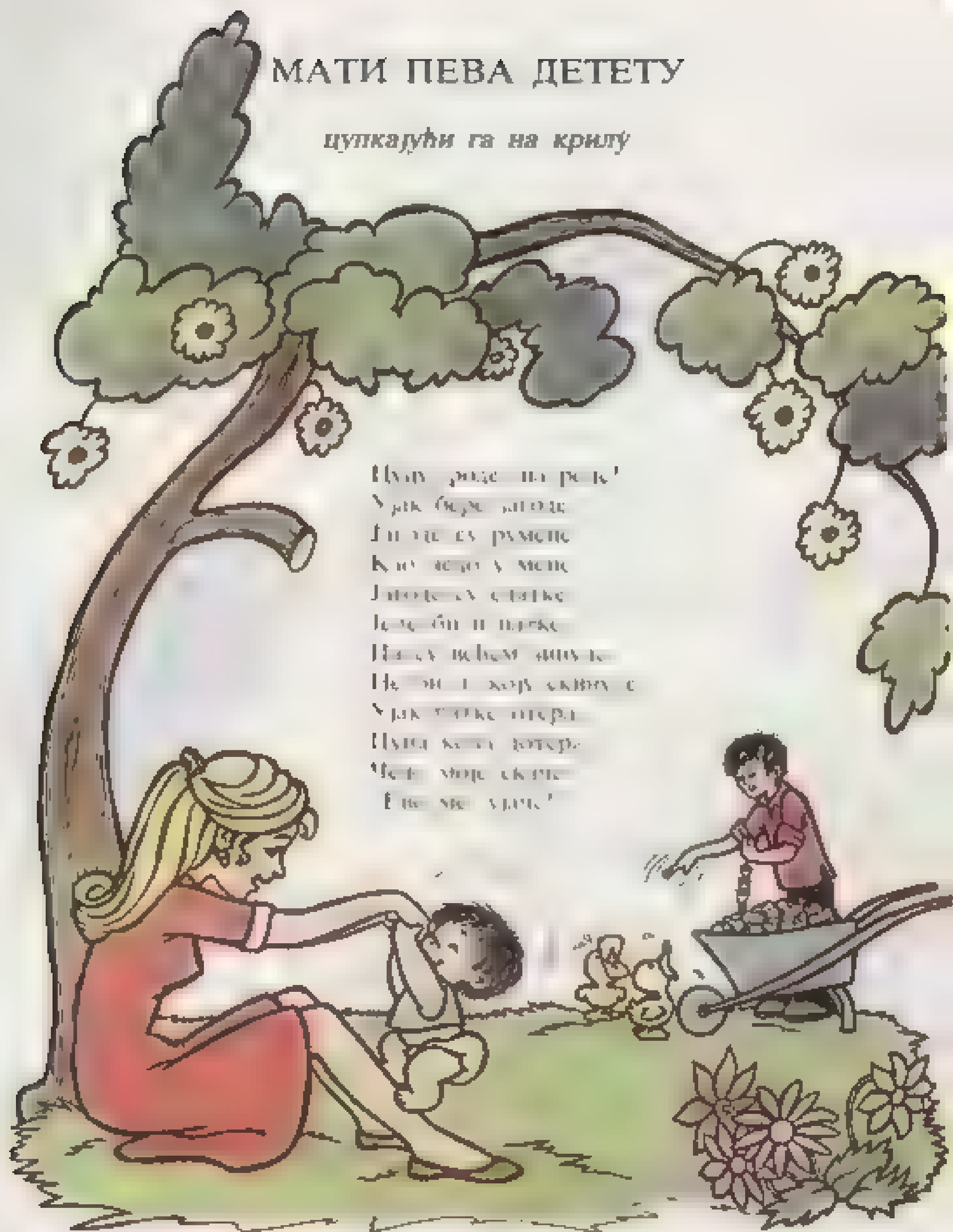

СРДА

Ја се [illegible] намрштим
И стојим [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
И [illegible]
[illegible]?
[illegible]

А [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

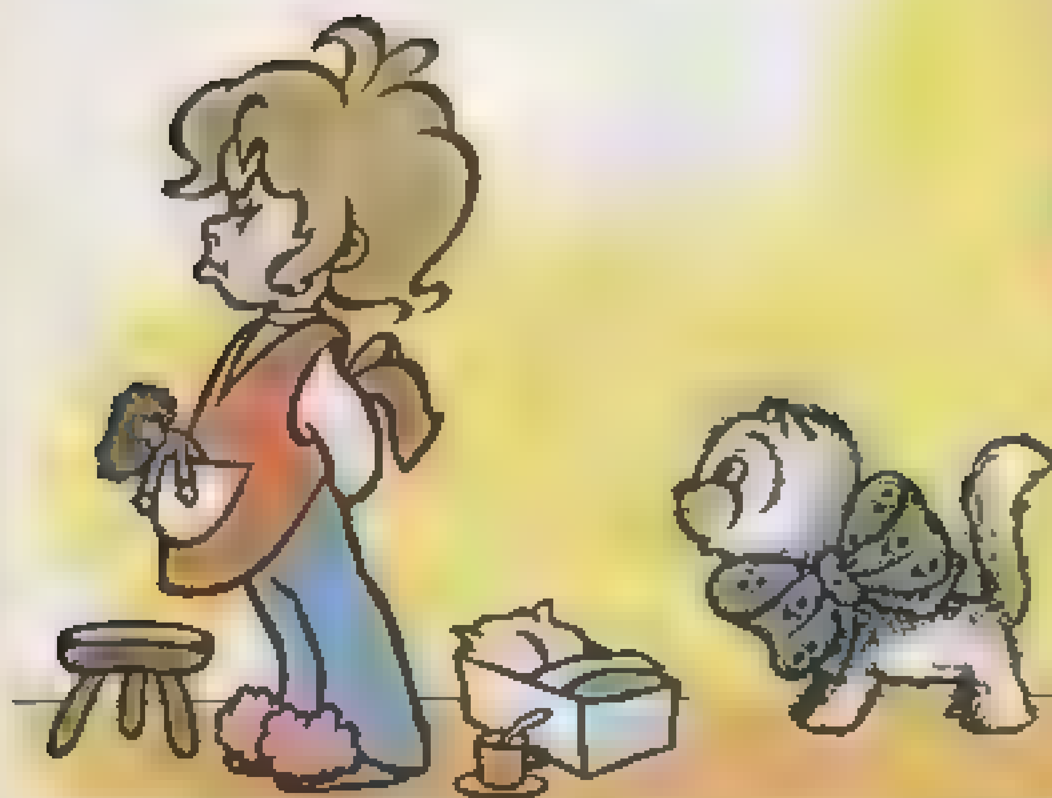

МАЛИ МАЗА

Нећу ово млеко
Мали маза рекo
[illegible]
[illegible]

ВЕЛИКА ДЕВОЈКА

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

На то Јојка довикује
[illegible]
[illegible]
[illegible]

БРАТА СЕ ДУРИ

„Ево, брате, лутке, нај је,
Гледај само колика је!"
А брата се дури, љути,
Па ће руком одмахнути
„Иди, — бежи, — ћути!"

„Хајде, брато", сеша рече,
„Да идемо брати цвеће!
А брата се дури, љути,
Па ће руком одмахнути
„Иди, — бежи, — ћути!"

„Хајде, брато", сеша зове,
„Да нахраниш голубове!"
А брата се дури, љути,
Па ће руком одмахнути
„Иди, — бежи, — ћути!

„Хајде, брато, да с' играмо,
Што год хоћеш, реци само!"
А браца се онда силео,
Ко би њему уговео, —
Не зна ни сам шта би хтео!

НАПОМЕНА МАТЕРИ

Наша мала Јуца
Са столице куња.

Мати, мати, мати,
Знаш колико је сати?

Здраво много куња,
Треба да се руча.

Гладна сам већ и ја,
Гладна је и куца.

ПТИЦА ГИЛАТАЛЕ

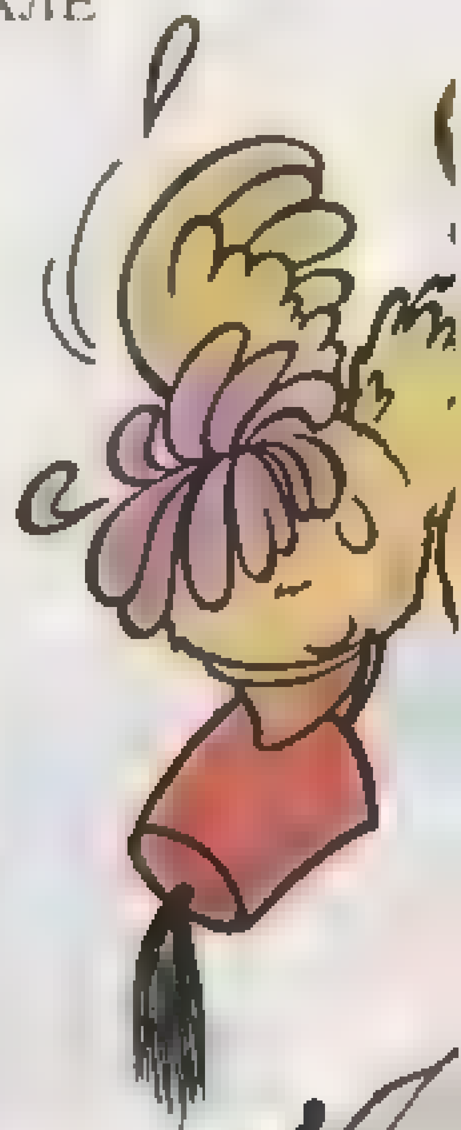

[illegible]
[illegible]
Купао се [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
Леп и чист [illegible]

И у мору сињем
Баш код Шибеника
Купао се други ђак,
Кресојевић Ика

На обали било му
[illegible]
[illegible]
[illegible]

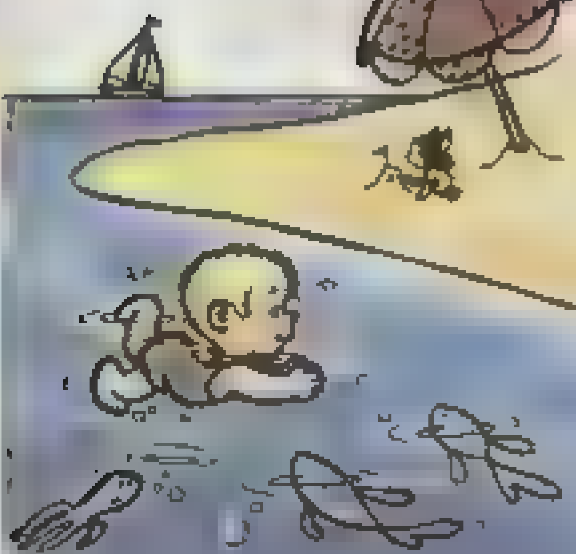

Са висина гледала
    Птица тилатале
Па се птици прохтело
    Збијат мало шале

Узе капу Иканцу
    Однесе је Сави,
Тамо где се купао
    Трећешколац прави

А фес његов пренесе
    Чак до Шибеника,
Тамо где се купао
    Кресојевић Ика

Чудио се Београд
    На ту чуду њиме
Наш Милутин маричин син
    Поста Далматинче!

Чудио се Шибеник
    Ва од чуда скочи!
Плете, плете Ика наш
    Поста Србијанче!

Али су их љубили
    И овде и туде
Те чудесна измена
    Расрадила људе

Пак и мојој ту песму
    Пригодна се тема
И сад још да завршим,
    П' онча више нема

Колико је до мора
    Од хлађане Саве,
Толико је од шале
    До истине праве

НОВА РАДОСТ

Лутко моја, лучице,
Хајде да играмо!
Лутко моја, лучице,
Јоште данас само!

Ципеле сам изула —
Мајстор их оправља,
А сутра ћу у школу,
Ако бог да здравља

Ја ћу сутра у школу,
Одвешће ме стрина,
Јер ја имам, ја имам
Већ седам година

Лутко моја лучице
Што си тако мала?
Да си већа, и тебе
У школу бих дала

Али, нека, нека те,
Остај мало сама,
Бићеш и ти старија
За годину дана

Увек ћеш ме чекати
Код мог брата Луке,
Кад се вратим из школе,
Ти рашири руке

Кад те браца испусти,
Мораш лепо дубит;
Кад се вратим из школе,
Ја ћу те пољубит

Показ'ћу ти писмена
Из мога буквара,
Учићу те како се
Српски разговара

КАКО БИ

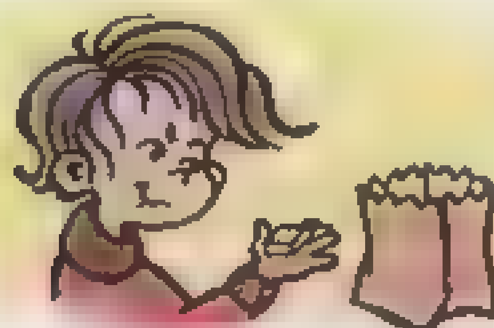

Како би то стајало,
Кад би човек зрео
Наједаред сео
На дрвена хата
Па да се климата?

Како би то стајало,
Кад би стари дека
Напио се млека,
Па завијен у јастучак
Преспавао ручак?

Како би то стајало,
Кад би место ђака
Спремила се бака
Да у школу пође, —
Међу децу дође?

Како би то стајало?
Погодит је врло лако
Стајало би исто тако
Ко што стоји Кржманићу Зуби
Цигара у зуби!

ДА САМ ЈА КРАЉ

Да ме метне ко за краља,
Ја бих знао како ваља.
Јагода бих доста имо —
Други порез не бих примо.

Па кад ми је рођендан,
Све бих позво у мој стан,
Сва би деца дошла амо,
Да се својски поиграмо

Место новца од папира,
Сковао бих сто талира
Купио бих седам чета
Од олова, од дрвета.

Никад не би било поста,
Ручали би свега доста,
Локумића сваког свеца,
Место хлеба — све переца

Купио бих нашој мајци
Прстен што се нођу сјаји,
П[illegible] оцу [illegible]
А Милеви лутку живу.

А пред Васу ја бих стао,
Буквицу му очитао,
Да ми одсад даде мира,
Мене краља да не дира!

МАЛИ КОЊАНИК

Ђиха, ђиха, четир' ноге,
Све четири круте!
Ђиха, ђиха, ми идемо
На далеке путе!

Седло ми је од мараме,
Узда од канапа,
А бич ми је од очина
Пребијена штапа.

Рато једна, баш си лења,
Зар те није срам!
Ал' кад нећеш ти да скачеш,
Ја ћу цупкат' сам!

ПЕРА КАО ДОКТОР

„Господине докторе,
Звала сам вас амо,
Лутка ми је болесна
Гледајте је само.
Пипните јој образ
Пипните јој чело
Мени се бар чини,
Ужасно је врело.“
Доктор седи укочен
Са озбиљним миром,
Пипа било луткино
Па дрма шеширом
„Инфлуенца велика,
Ал' умрети неће
Немојте је љубити,
Да на вас не пређе
Лек ћу јој преписати
Прашак сваког сата
Уз то нек је пропрати
Вода, бабо Ната
Лимунаду правите
У великим чашама
Ако јој се не пије, —
Попићу је с вама

РАЗГОВОР С МАЧЕТОМ

Цицанко
Мицанко
[illegible]
Помисли
Погоди
Шта ми је у руци?
[illegible]
[illegible]

Шећер?
Вечера?
[illegible]
Можеш [illegible]
Погоди
[illegible]
[illegible]
[illegible]

НЕЋЕ МАЧКА ДА СЕ СИГРАМО

Ала је то мачка!
Цео дан је грдим
А [illegible] ми је [illegible]
Па се већ расрдим!
Носим је овамо
Носим је онамо
Покажем јој књигу
„Хајде да читамо!"
У књизи су слике
Она их не гледа
Па кад хоћеш да читаш
А ти мало преди!
Неће ни да преде
(А још како уме)
Што год речем чини се
Ко да не разуме

Огрнем јој ћебе,
Стресе га са себе
Ја јој пружам [illegible],
Она је огребе
„Ако хоћеш ево га
Мој шеширић мали"
Тек јој метнух на главу
А она га свали
Па [illegible] пред [illegible]
Ја [illegible] пружим
[illegible] ми [illegible]
Да је мачки [illegible]!

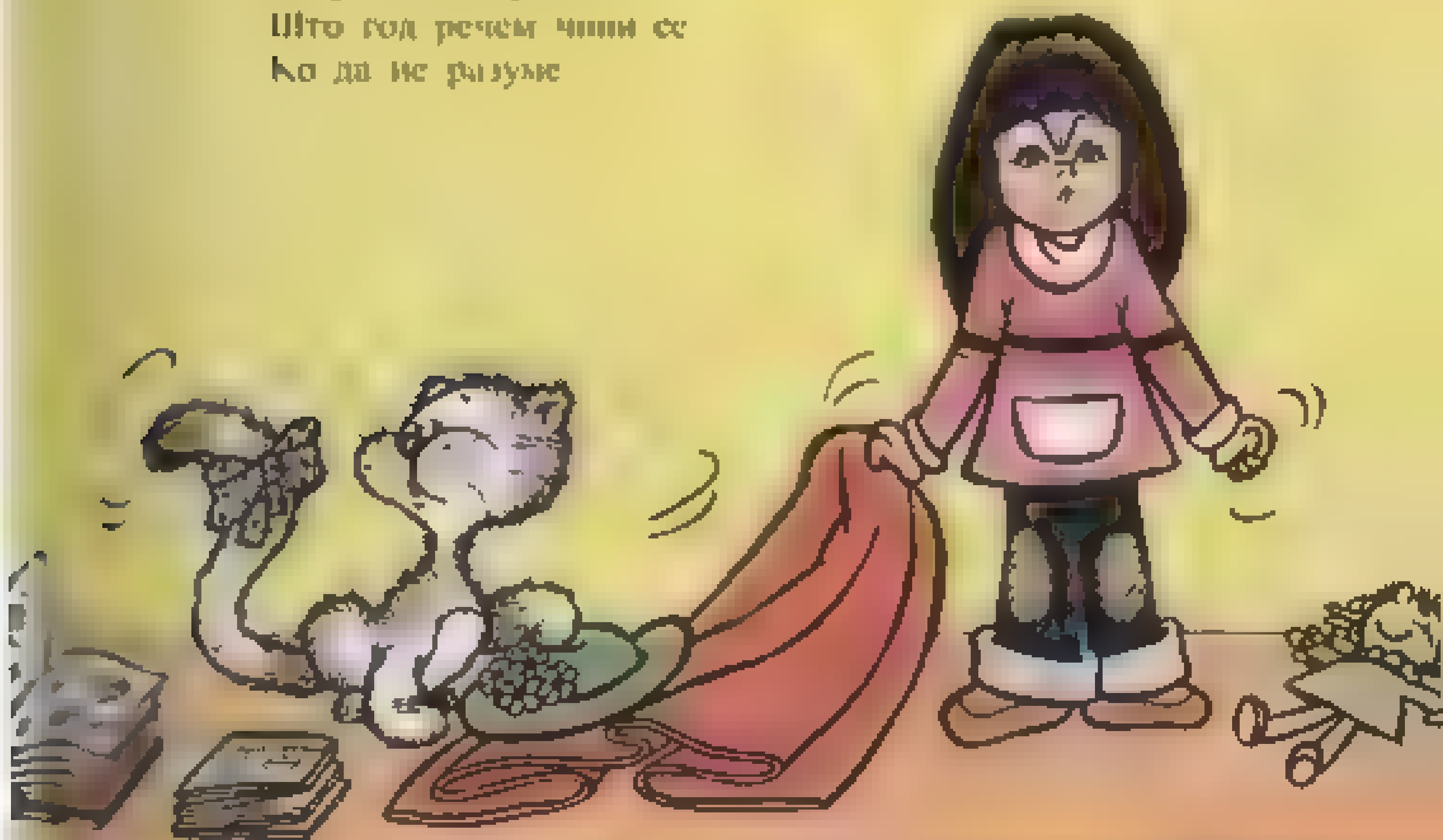

ЈОЈА И ГУСКА

Поред баре стоји Јоја
Нема мира ни покоја

Све се кеси, све се смије,
Распињу га враголије

А по бари гуска плови
Са кћерима и синови

Па га гуска мрко гледи,
Јер јој гушчад он не штеди

Већ их увек охура, дира,
Никада им не да мира

Ни пас гуска често сиче
Ал се Јоја и не миче

Већ песницу своју стиште,
Зове гуску на бориште

Наједаред: Га, га, га, га, –
Скочи гусак, повија га.

Да јуначки мегдан деле, –
А наш јунак — шумангеле[1]

ЈУЦА СА ВЕЛИКОМ ЈАБУКОМ

Кума Анка јабуку
И мој Јуци дала.
Јабука је велика,
А Јуца је мала.

Тој великој јабуци
У малецкој руци
Смејали се [illegible]
Завидећи Јуци.

Јуца вели: — Па нека,
То је моја срећа,
Кад поједем јабуку
Бићу с претанећа!

МАЛИ ТРГОВАЦ

Брже амо, млади, стари,
Ко ће штогод да пазари:
Све је лепо, све је ново,
Дајем пуно за готово.
Нећу новца ни банака
— Мало шљива и крушака
Јевтино вам робу дајем,
Трговину распродајем

КОЊАНИК

Можда б' и ја јахат могo,
Јест — ал' напре треба много
Треба коњиц за јахање
Треба седло за седање,
Треба стремен да се попнем,
И остругe да га копнем,
Треба колан да га стегнем,
Треба узда да затегнем,
Треба хтети, треба смети,
Па да видиш куд се лети!

У МРАКУ

Срамота је разборитом ђаку
Бојат' се у мраку

Бојати се вештица, вампира
Чега нема, то никог не дира

Ал' је добро пипати по мраку
И застати на сваком кораку

Није вампир што у мраку прети
Већ се може о штогод запети

[illegible] у мраку
Зато буди опрезан у мраку

ГЕНЕРАЛ АЦА

Сад ко не би завидео
  Генералу Аци!
Има шешир на три рога
  С генералски знаци.
Таку сабљу немају
  Ни бољи јунаци
Чизме су му војнич
ке
  (Наравно, пешаци)

АЛА СУ ТО ГРДНЕ МУКЕ

Ала су то грдне муке,
Тако гледат у јабуке!
Јабуке су тако близу,
Само уста да загризу
А лепе су, румене су,
А слатке су, медене су,
Само руке да су дуже, —
Кад би могле да се пруже!
Ала да је трска кака,
Ил' удица и пецаљка, —
Или ветар да насрља,
Па да коју докотрља.
Ала су то грдне муке,
Тако гледат у јабуке!

МАЛИ ГУШЧАР ШТЕВА

Јадни мали Штева
Поред [illegible] сива
Од јутра до мрака
Само гуске чува
А нема ни обуће
Ни топлога рува

Он у себи рећи
Слове [illegible] раде
Реда [illegible] раде
Не му на ум паде
А ја бих волео да ме
Ко у школу даде!

Ја се не бих никад
Но у [illegible] скито
Ја бих увек [illegible]
Р[illegible] шито
— Чекај, чекај, Штево
Биће школа и то

ЈОВАНКА БАШТОВАНКА

[illegible]
Свуда
Чуда
Ова кишна
Баш је чудо
Што баш сада
Тако пада
Кад Јованка
Баштованка
Радилица
Вредна, жива
Врт залива

Падај кишо
Горе с неба
Падај онда
Када треба
Кад Јованка
Баштованка
Своје цвеће
Дане слави
Пак по цвећу
[illegible]
Врт залити
Заборави

ДЕТЕ И БАКА

Бако [illegible] бако — [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Је л' и теби когод кадгод [illegible] лутку [illegible]
Ваљда се скрхала, па ти је сад жао?
[illegible]
Хоћу л' и ја, бако, остарети тако?
Морам ли зар и ја бити тако [illegible]
Тако смежурана, згурена и бледа?
[illegible]
[illegible]

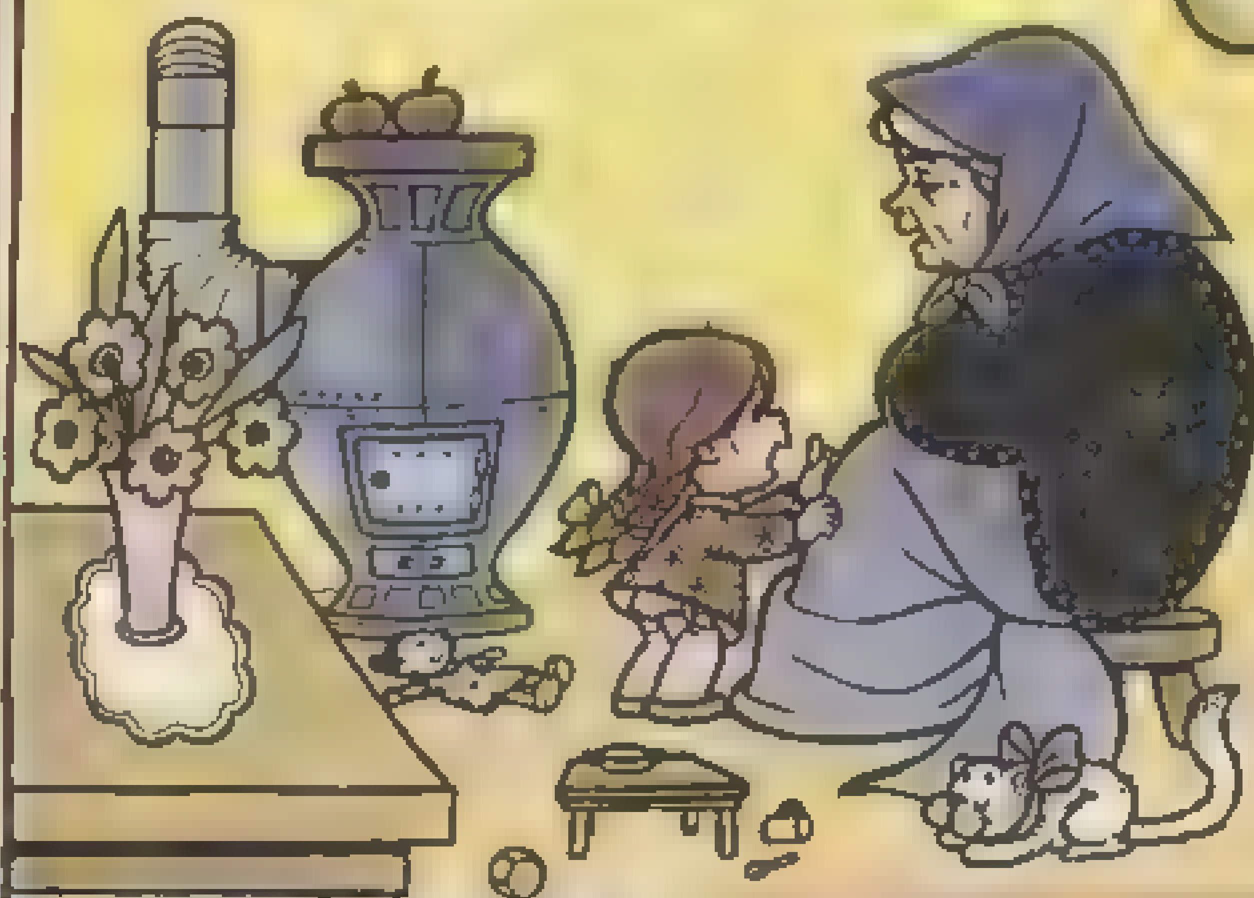

И ПОГОДИ

„Де погоди, наш мајуне,
Шта имам у руци?
Ако брзо не погодиш,
Ја ћу дати куци

„Нећу, нећу, јер за куцу
Нису такве ствари,
Она воли само меса,
А за то не мари

„Узбрала сам са дрвета
Код суседа Паје, —
Ко се сети, ко погоди,
Ево, његова је!

„Округло је као лопта,
Мирише ко цвеће,
Ко не може да погоди
Добити је неће

„Ти сад мислиш да је гуња,
Ал' се вараш љуто, —
Зелено је, румено је,
Није тако жуто."

А мајун се све мигољи
Кад ће бити крај
И к[illegible]кд он се сети
[illegible]

АРАТОС ТАКВЕ ЉУБАВИ

Сестра Јеца
И њен братац Неца
Добили су зеца
Сестра Јеца
И њен братац Неца
Баш су луда деца!

Већ не знају шта ће с њиме
У вел'кој радости.
Вуци тамо, вуци амо
Пуцају му кости

Зеца воле, — али како?
Да је зецу наопако
Братац за реп вући стаде
Да му воде даде,
За уши га вуче сека
Да му даде млека

Тешко зеки, кад је пао
У те четир' шаке! —
Па се мора ратосиљат
И љубави таке!

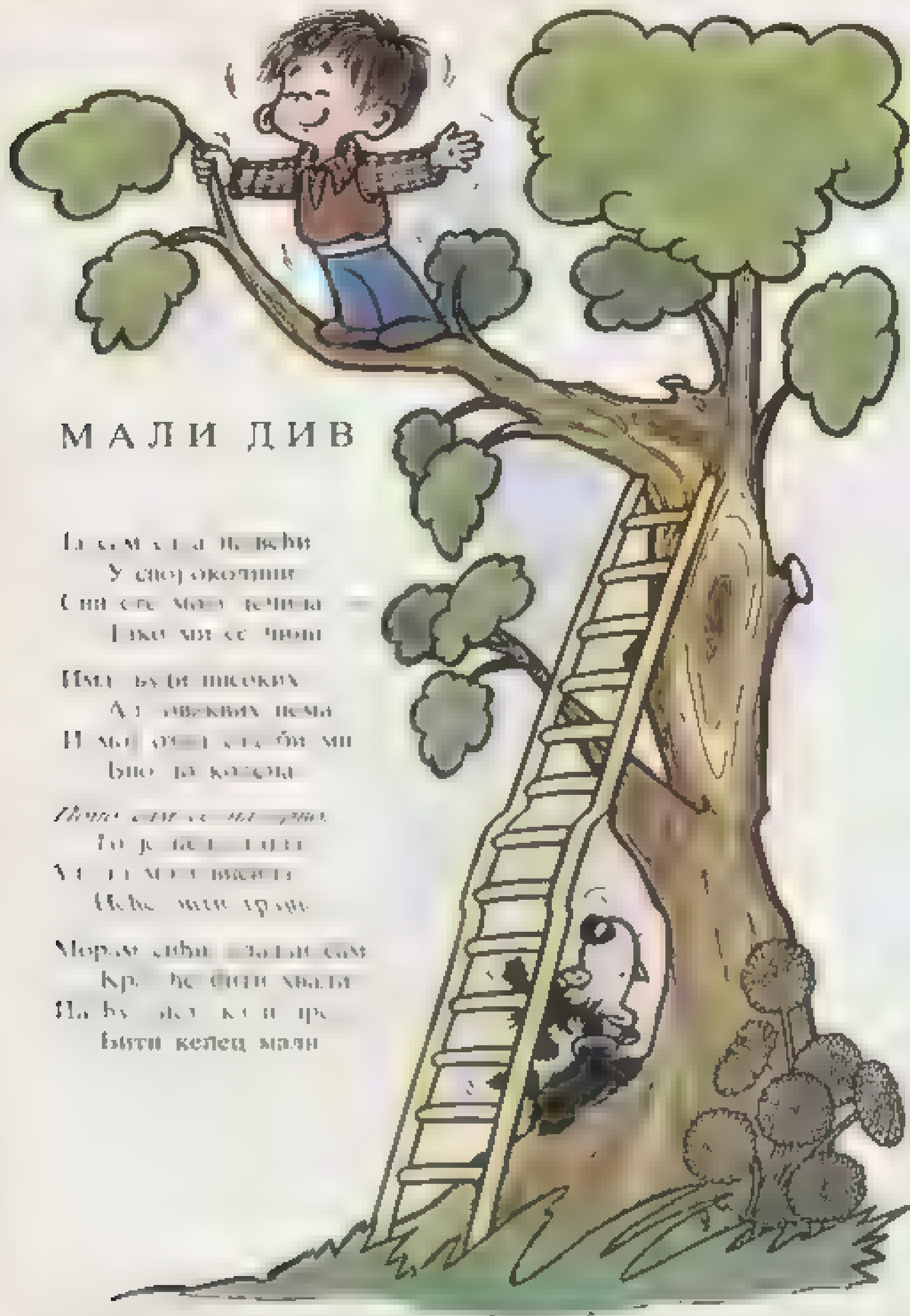

МАЛИ ДИВ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Морам [illegible]
[illegible]
[illegible]
Бити кепец мали

ЛАЗА И ЊЕГОВИ ГОЛУБОВИ

Лаза зове
Голубове
    А они му дођу
Гледају га
Поштују га
    Као каквог рођу.

Они њему
На рамену
    Гугутом се мазе
Благо нама
Сиротама
    Поред нашег Лазе.

Зрна доста
И што оста
    Иза ручка мрва
Нама носи
Златокоси
    Ми му брига прва.

То ја радо
Вама дадо
    Наздравље вам буди!
Радо даје
И Лаза је
    Голубије ћуди.

НИЈЕ ПРАВО

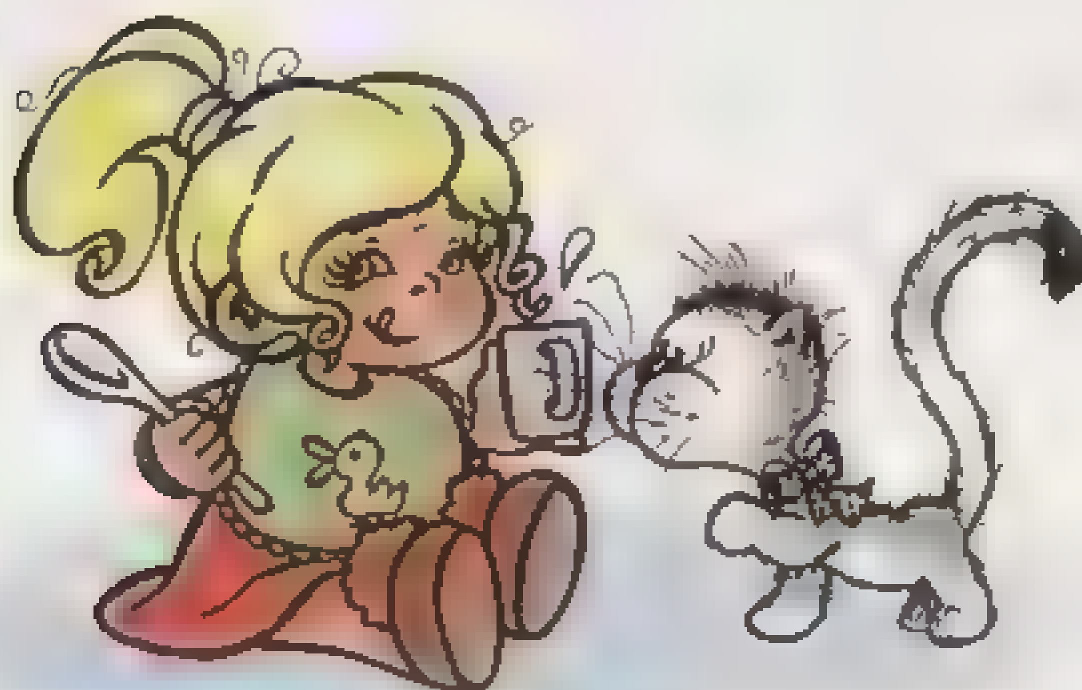

Није право, секо,
Само срчеш млеко

А сирота [illegible]
Го јој [illegible]

И она би хтела
Тог напитка бела

Теби даде мати
Ти ћеш маци дати

Да будете сити
И цицулька и ти

ДОБРИ СУСЕДИ

— Добар вече, суседицо!
Ух, ала сам жедан!
Би ли ми дала мало воде,
Само кутлач један?

Хоћу, хоћу, драге воље,
Вода није скупа.
Кад си жедан, ево ти је
Ево цела ћупа.

Хвала, много, суседицо!
Бог ти се раздужи.
Кад вам од нас што затреба
Само мени кажи.

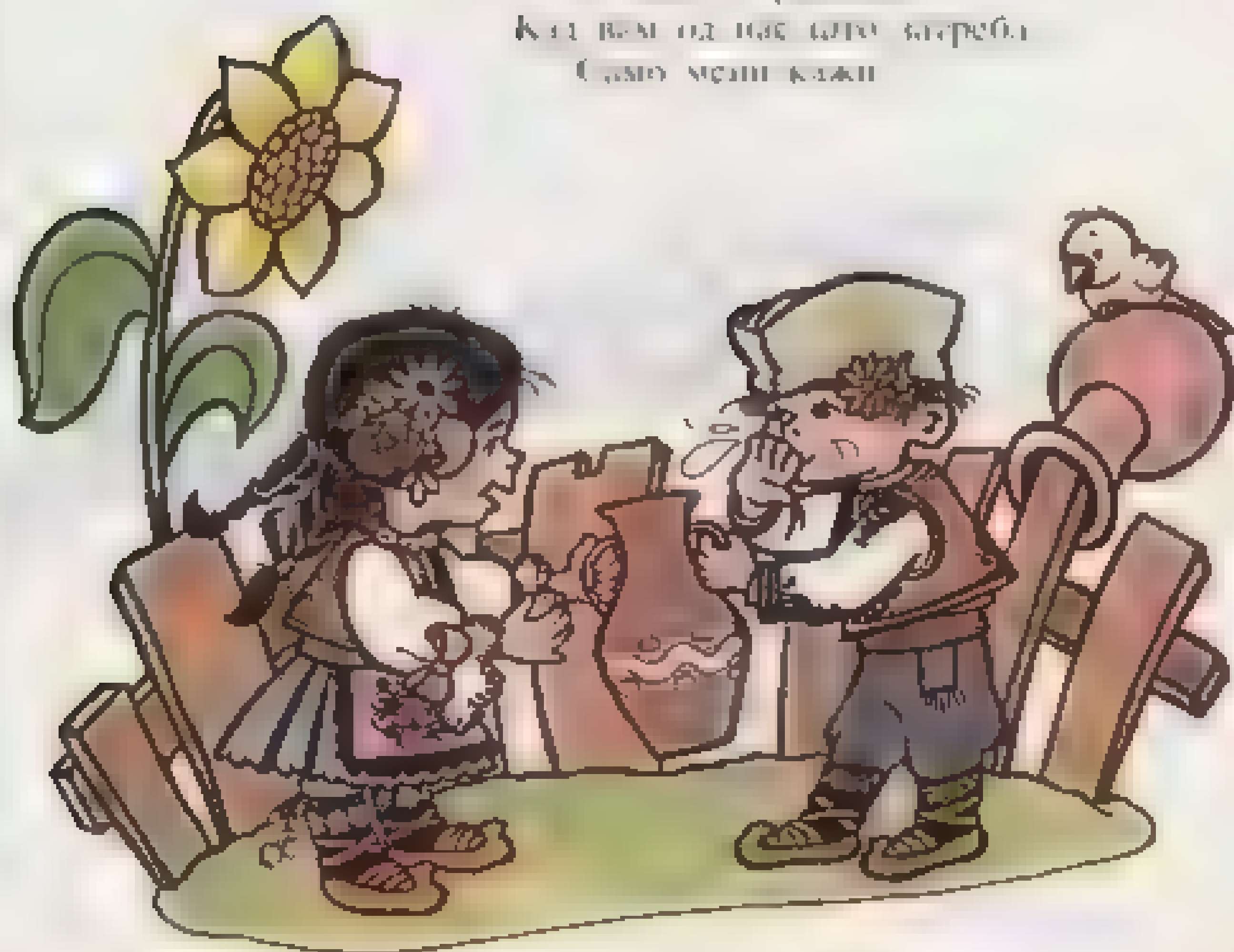

ЧУЈМО ШТА НАМ ВЕЛИ ПЕТАО

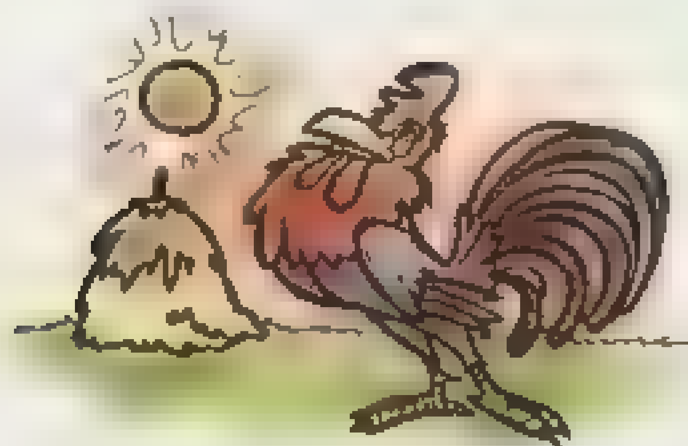

Знате л' децо, зашт' сам
    Тако лак и прав,
Знате л' зашт' сам увек
    Весо, чио, здрав?

Зашт' и у старости
    Ја изгледам млад?
Ја не једем више
    Нег' што иште глад

Ја не једем јело
    Ни хладно ни врело;
Преа шутчим, цврим,
    А не стежем тело

Ја не волим собна
    Ни кавезна мрака,
Већ свежа ваздуха
    И чистога зрака

Рано лежем. — нећу
    Ноћу да заравам.
И никад ме сунце није
    Затекло да спавам

ПОМАЈКА КОКОШКА НЕВАЉАЛОМ ПАЧЕТУ

[illegible] човек свашта [illegible] кад је [illegible] остари
И па баш тако [illegible], [illegible] по бари!
По сата већ те тражим по трави, по слами
Била сам [illegible] на већ и у јами
И [illegible] сам [illegible] горе [illegible]
Тражим [illegible] кога [illegible] нема мог [illegible]
Не могу да те [illegible] си у [illegible]
Кад те [illegible] по брдама!

И тај ти посо неће проћи нали'о.
[illegible]
[illegible]
Иде ли које у воду? Боже сачувај!
Ако си жедан, сио ти у црепу водице
А [illegible] Богородице!
[illegible] кубуре
Него са петнаест пилића бутуре
[illegible]
Њоме ћу ја излечит пачана мог

РАЗБИЈЕНА ВОЈСКА

Лака, Рака и брат Нака
То су вајна три дечака,
Три војака,
Врло јака,
Али срца врло млака,
А јунаштва — баш никака.

За то ј' горња слика така:
Прах се диже до облака;
Лака, Рака и брат Нака,
Три војака,
Сметењака,
Трком беже — од гусака

ОБЕЛЕЖЈА

По свом перу птица,
По чистоћи домаћица,
По свом кусу со,
По роговима во,
По топлоти лето,
По лајању псето,
По говору луда —
Познају се свуда.

КУЦИНА КУЋА

Наша куца живи
У рођеној кући,
Кућа јој је толика,
Могу и ја ући.

Једанпут сам ушо,
Ушао сам, боме,
И куца се здраво
Радовала томе.

Једанпут сам ушо,
Више нећу ући,
Нека седи сама
У тој својој кући.

Знате ли зашто нећу!
Има много бува,
Уф, толико бува,
Да вас бог сачува!

МАРА И ЊЕНО ЈАРЕ

Ево наше добре Маре,
А до Маре њено јаре, —
Гледајмо шта раде!
Мара вади из кецеље,
Јаре грицка, жваће, меље
Све што год му даде

Кад јарету буде доста,
Мара узме свога госта,
У хлад се завуку.
Ту му Мара тепа мило,
Јаре њојзи хоп у крило,
Па јој лиже руку.

ШТА ЛИ МИСЛИ ДУШКО

Шта ли мисли Душко
Птицу гледајући?
Хеј, кад би је смео
Напоље извући,
Да је мало пипне,
Да јој глади крила,
Па да види би ли
Из длана му пила;
П' онда да је пусти
На гране зелене, —
Да чудне радости
Његове — и њене!

НАЂИТЕ МИ

Нађите ми једног миша,
Ма у коме света крају,
Ког је мајка одгурнула
Да га мачке — васпитају

Нађите ми једну муву
Која памти таквих брука,
Да је отац, да је мајка
Слали у „лер“ код паука

Нађите ми једно зече,
Било горе, било доле,
Које отац, мајка л' шаље
Да му хрти мозак соле

Нађите ми то голубче
Које ј' икад слала мати:
Иди, чедо, у јастребе,
Они ће те васпитати

Нађите ми једну овцу
Овца ј' барем ћуди млаке,
Која ј' слала јагње своје
На науке у курјаке

Нађите ми где кокошку
— Доста ми је једна сама,
Која ј' слала пилад своју
У клостере лисицама.

Та један ми пример дајте
Да је зверка тако крута, —
А ја ћу вам рећи хвала
Четрдесет и два пута.

КОЈЕ ЈЕ БОЉЕ

Један мали дечко
Није ништ' уживо,
Све је схвато тужно,
Све је схвато криво

Мучила га често
И та мисо црна
Зашт' ниједна ружа
Да није без трна?

Тај је дечко имо
Весе[illegible] друга
Кога није лако
Об[illegible] туга

А зашто га није?
Верујте ми зато
Јер је свашта лепше,
Веселије схвато

Па и он сад рече
„Радујем се, друже
Што се и на трну
Могу наћи руже"

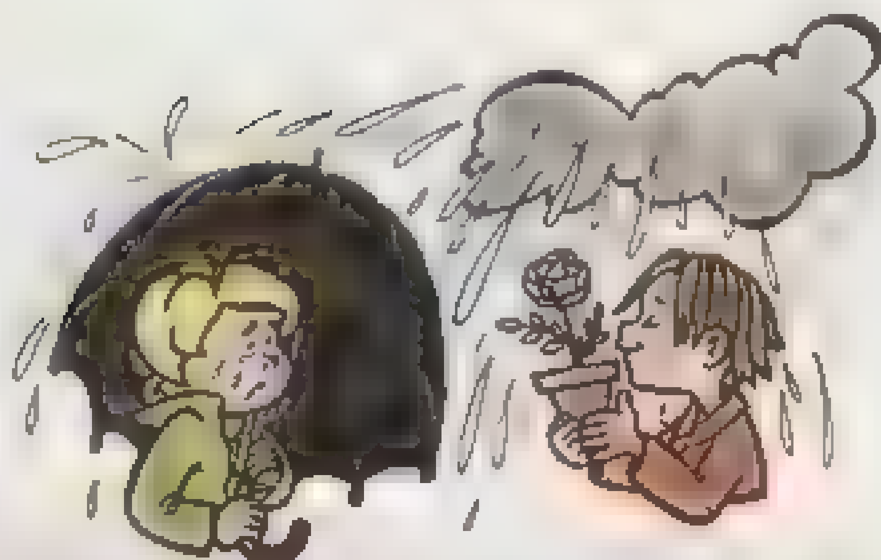

ЗАШТ' ЈЕ ВОЈСКА УЋУТАЛА

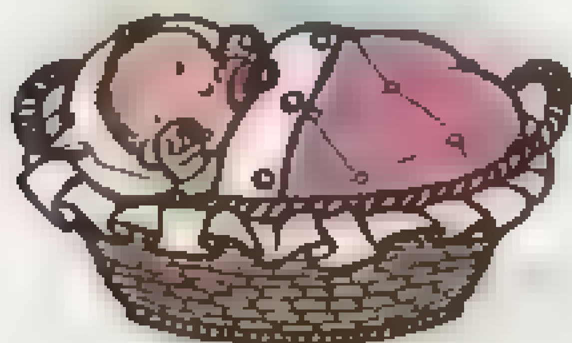

Играла се деца мала
  Боја и војника;
А у боју увек има
  Вике и уклика.

Душмане су поражали,
  Град су му отели,
Победа је њина била,
  Њом су се занели.

Па ето их, вратише се
  Још од боја врући,
Вратише се са заставом
  Кући певајући.

Ал' у собу кад уђоше
  Са тешкога пута,
Наједаред цела војска
  Ко нема заћута.

Могао би човек чути
  Како расте трава. —
А зашто су ућутали?
  — Мали браца спава.

ЋУРАК И ВРАБАЦ

По дворишту ћурак шеће
Важно пућка и блебеће
Главом вије, шири реп
Мисли: Боже, ал' сам леп!
Све се шири, све се мери
Кочопери се, кочопери.

[illegible]

Само један врабац клети
Са тарабе доле слети
Поред ћурка надувена
Да му натре под нос рена!

Поче пред њим скакутати,
Па му поче цвркутати:
„Залуд, стриче, дуваш, деваш
Не издува чега немаш!
Лепши соко него врана,
Лепши паун од ћурана!"

Разљути се ћурак луди,
Па још више шири груди,
Поче крестом климатати,
Крили бити, запарати!

А врабац се само смије,
Па му вели ко и прије:
„Лепши соко него врана,
Лепши паун од ћурана!"
А наш ћурак шта да ради?
Све се већма горопади,
И' онда оде да не гледи
Тога врапца што га једи,
Опет пућка и блебеће,
Дигне главу, па се шеће:
Све се шири, све се мери,
Кинђури се, кочопери, —
Ал' бадава,
Јер га свако исмејава
А што реко врабац чили
Већ су и пси научили
Па сад лају са свих страна
„Лепши паун од ћурана

ШТА ЈА ВИДИМ

Мала лађа — мала [illegible] — мало море
Мало једро и катарка над њом горе

Мало ветра — мали вали — мала [illegible]
Мала крма — мала мука — мала рука

Све је [illegible] [illegible] као шала
[illegible] је [illegible] нек и песма буде мала

ВЕЛИКА ШТЕТА

Јао, јао, јао! Змај на крушку пао.
Пик је деци жао што се подерао.

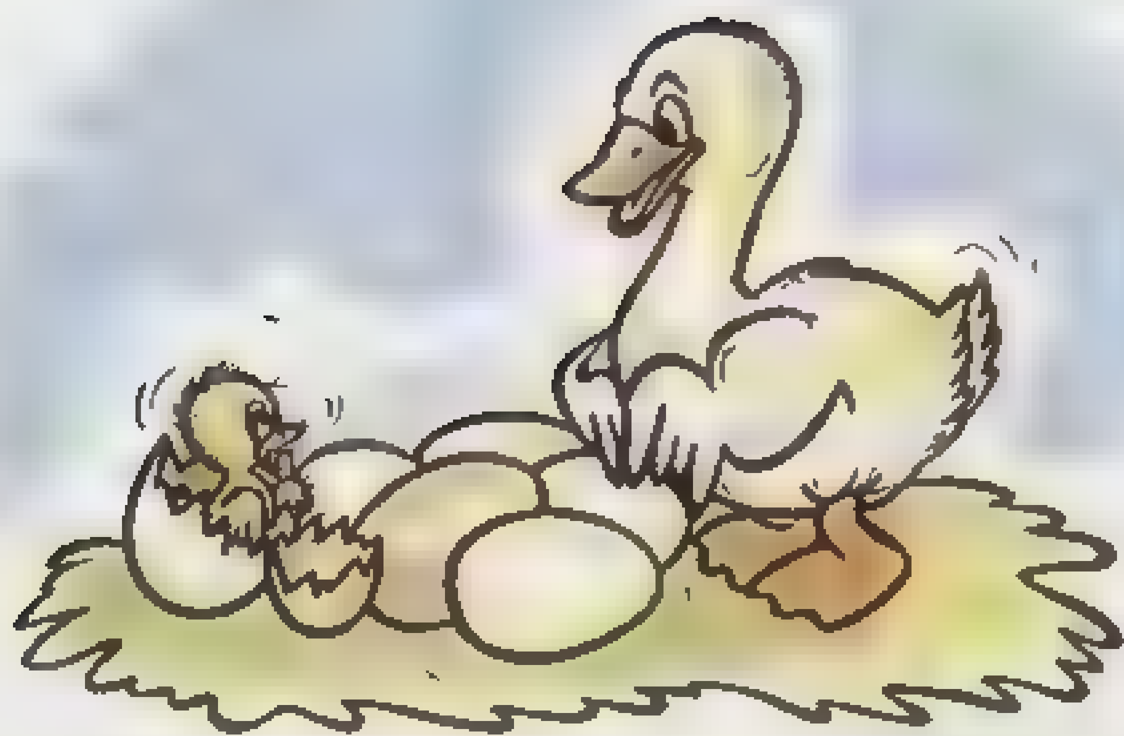

МАЧЕ

Ја сам мало маче
Што мауком плаче,
Не зна само шта ће

Стојим, стојим, стојим,
А нешто се бојим
Да не скочи откуд
Какав ли [illegible] миш

Могао би ме тући,
За бркове вући,
А ратос га било
То ми није мило!

Ал' да откуд видим
Мишићичка мала
Ком је мила шала
С њиме би се могла шалити,
Апа, рапа, зарапа
Радо поиграла

ЗЕКА, ЗЕКА ИЗ ЈЕНДЕКА

Скочи зека из јендека,
Па по снегу лако прти.
За њим скочи други, трећи
[illegible] трећим и четврти

По ћилиму белом скачу
Један другом на кр[illegible]
Преметну се преко њушке,
Ваљају се полеђушке

Гуркају се у том трку
[illegible]
Ко их [illegible] не [illegible]
Играју л' се, ил' се туку

[illegible]ио их ловац стари,
П[illegible]ти му беше жао,
[illegible] листак књиге беле,
Па је зеке — нацртао.

[illegible]
[illegible]
Данас ти је — деце ради —
[illegible]ри ловац опростио

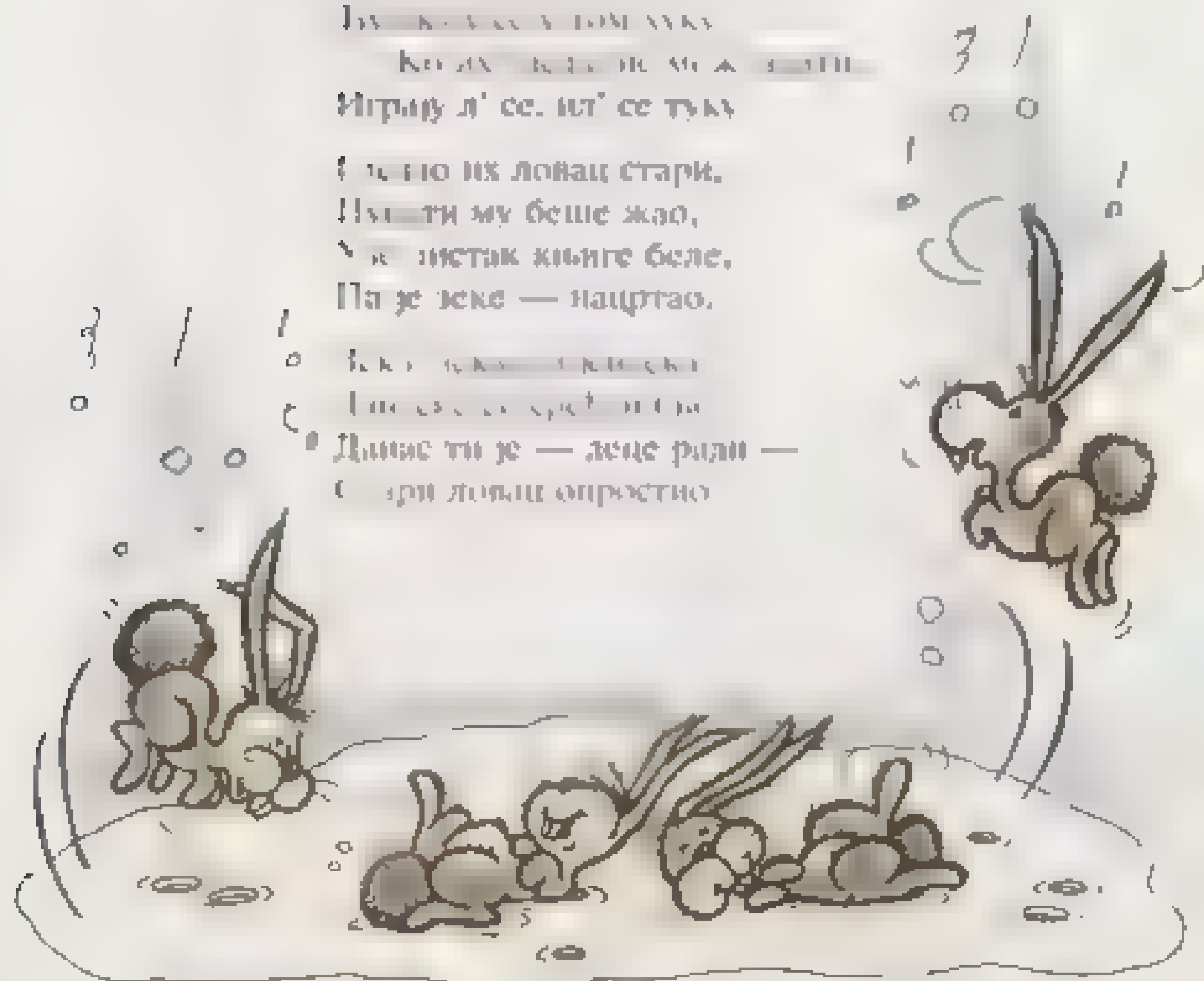

ЧУДНИ СУ ТО ПИЛИЋИ

Чудни су то пилићи,
Одмах првих дана
Од мајке се разиђу
На десетак страна.

Не могу да остану
У дворишту своме,
Свако тежи некуда
Свету широкоме.

Траже нешто, кљуцају
Никад се не смире,
Све се њима допада,
Па свугде завире

Као да их далеке
Просторије зову,
Свако би да открије
Америку нову.

Мајка им се намучи
И промукне, брале,
Док прикупи у јато
Те Колумбе мале.

МИШ, МАЧКА И МИШОЛОВКА

Вија мачка миша трага
Без икакве [illegible]
Вијала се [illegible]
Око мишоловке.

Кад се мишу учинило
Да већ нема моћи
Провуче се као шило
На у ловку скочи.

Ту [illegible] раме
[illegible]
„Што видиш, мачко, да ме
Ухватила ниси!"

ПАЧИЈА

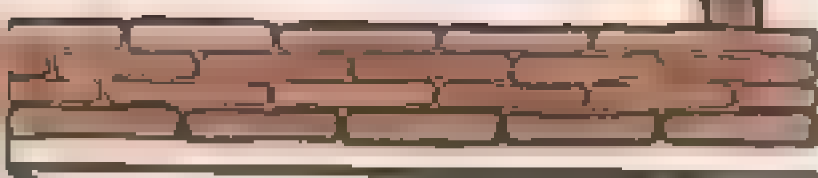

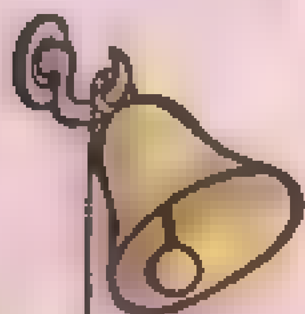
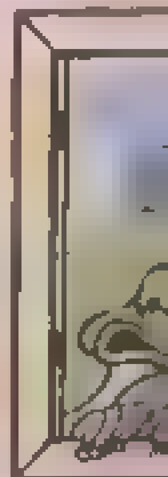
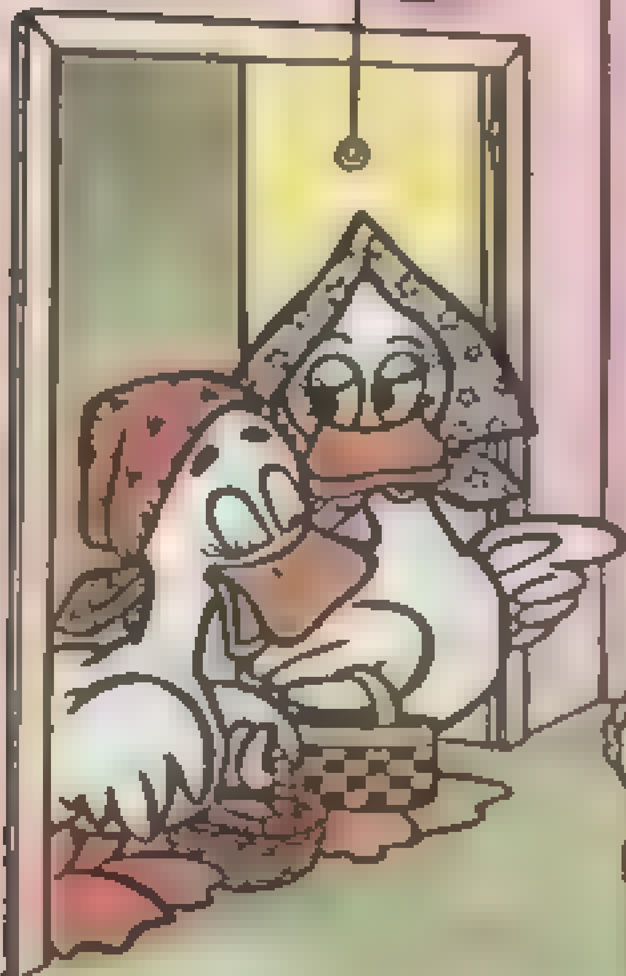
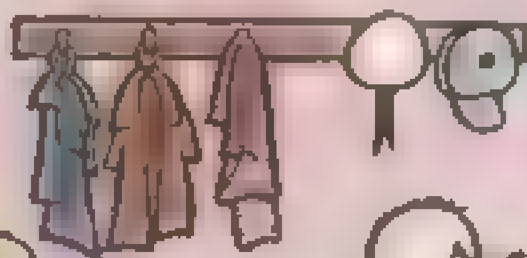

ШКОЛА

МАЧКА
И ЊЕНА ТРИ МАЧЕТА

Наша мачка прошлог лета
Омацила три мачета
Два мачета бела
Једно мрко [illegible]
А то мрко [illegible]
Одвише је живо
И то нам је мачак
С [illegible]
И с [illegible] репом
Час је [illegible]
Њушка око руке
Час је на [illegible]
Час је [illegible]
Ил' поскокне [illegible]
Чак на мотовило
С[illegible]
С[illegible]
У [illegible]
Пак се врти, врти

Час у кабо вири
Шапом воду мути
Ох, његова мајка
Сваки час се љути.
Тако теку ноћи
Тако теку дани
Па гле сада где је
Ено га на грани!
Ал' две сестре беле
Од друге су феле
Умиле и мирне
Мудре и обзирне
Неће ни да гледе
На брата са гране
— Ник другче, биле су
Фино васпитане

ПАЗАР

„Добро јутро, стрина-Соко!"
Добро дошли, госпон-Ђоко!
„Како, како?"
Све полако —
Сиротиња раја.
„А имате л' јаја?"
Тога има доста.
„А ми стекли госта."
Е па нека, нека.
А је л' из далека?
„Из Господјина . .
Но пошто су јаја?"
Два новчића јаје.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Е друкчије није.
„Дајте јевтиније!"
О, идите само,
Ал' да с' не ценкамо:
Три новчића пар,
Па готов пазар.
„Хајде, кад велите."
— А кол'ко желите?
„Десет биће доста
За нас и за госта."
Ал' да вам се мати
И сестре не стиде,
Зато ћу вам дати
Још и једно приде.

КО ЈЕ ГОСПОДАР?

Имам пун џеп шећера,
Од мога кума дар.
Па шећеру говорим
„Ја сам господар!"

Шећер вели: „Једи ме
Ни желучев квар
Кад се, лаком, преједеш
„Ја сам господар!"

Ја шећеру говорим
„Ти си лепа ствар,
Ал' јешћу те помало
Ја сам господар!

Ја те могу бацити,
Макар да си дар,
Ја имадем разума,
Ја сам господар!"

БЕЛА ШТЕТА

Добила је сека млека. —
Ал' ће да се слади!
А сад само јоште чека,
Да јој се расхлади.

У то дође стари Зеља
Да походи секу,
Скочи на њу пун весеља,
Па шапом по млеку.

Паде шоља одозгоре, —
Сад ништа не вреди,
Просуло се бело море,
А сека се једи.

Ал' док Зеља жали, моли
„Опрости ми секо!"
Дошуњо се мачак доли
Па попи јо млеко.

ИСТИНА

Истина је јунак
Држи се ко стена
И кад на њу зине хала,
И кад мислиш да је пала,
— Победа је њена!

МЕЈО, МЕЈАНЕ

Мејо, мејане
Голубане, белане
Примакни де главицу,
Па окуси травицу!
Ако климнеш главом јако
Па зазвониш малко
Пружићу ти још
Бар за један грош
Ако кажеш: Ме!
Просућу ти све

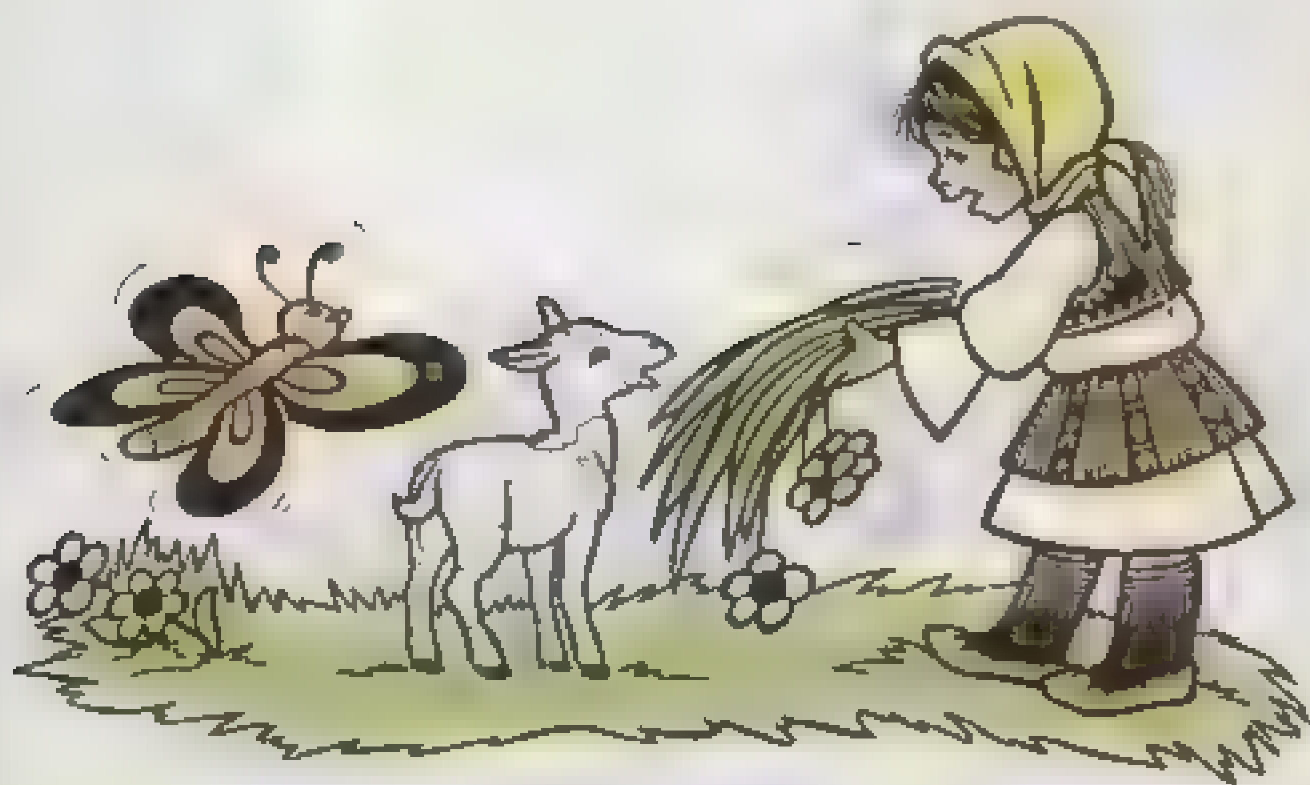

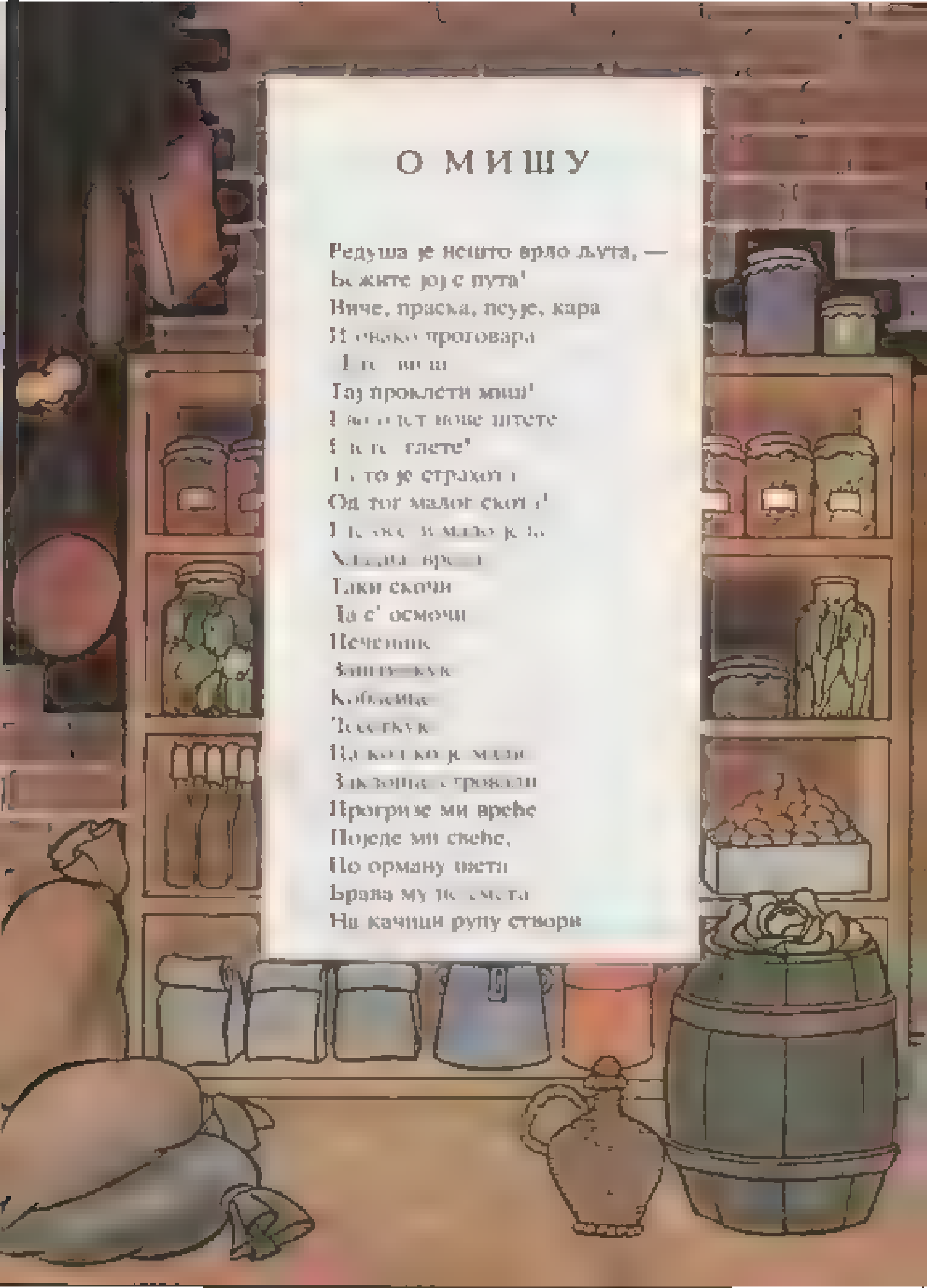

О МИШУ

Редуша је нешто врло љута, —
Бежите јој с пута!
Виче, праска, псује, кара
И овако проговара
[illegible]
Тај проклети миш!
[illegible] нове штете
[illegible] глете!
[illegible] то је страхота
Од тог малог скота!
[illegible]
[illegible]
Таки скочи
Да с' осмочи
Печеник
[illegible]
Кобасице
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Прогризе ми вреће
Поједе ми свеће,
По орману шета
Брава му не смета
На качици рупу створи

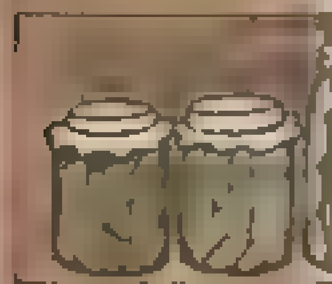
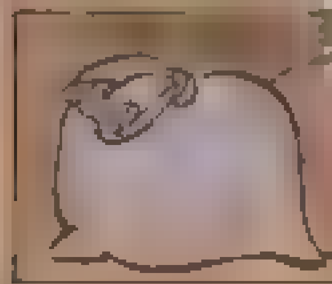

А никад се не умори
Ал' почекај мало
Сад ми ј' на ум пало
Не бориш се вике
Не бориш се псовке
А да видим хоћеш ли се
Бојат мишоловке!
Ко на лаких крили
По дућани' зађе
Па за часак тести
Мишоловку нађе
Трчи кући без обзира,
У њу тура парче сира, –
Па се смеје вражијој справи
[illegible] себе [illegible] немају је ст[illegible]ви
И врат [illegible]
Ал' ево ти мише
Па сир омирише
Већ му чудо
Зазубица расте,
Брци му се смеше
Сад ће [illegible] омиће!
[illegible] кућа срећу
[illegible] Хоћу! Нећу!
Хоћу [illegible] хоћу!
То је било ноћу
Свака душа спава
Сад је згода права
Па се згури
Па зажмури
[illegible] њу тури

Да projури
Кроз те жице,
Несрећнице,
А кад стиже
Сиру ближе,
Од милине сав се топи
А клопка се склопи!
„Јао, јао, јао!
Сад сам пропао!"
Пође десно, нема куда
Пође лево, жица ј' свуда
Лево, десно, свуд је жица,
Свуд је жица, несрећница!
Ту је плако, ту је цико,
Ал' му помоћ не да нико
А кад јутро свиће
Отвори се соба,
И редуша на беломе дану
Води свога роба
Па му вели: „А гле, мишо
Где си се ти скрио?
А да ниси тако лаком био
Још не би долијо!

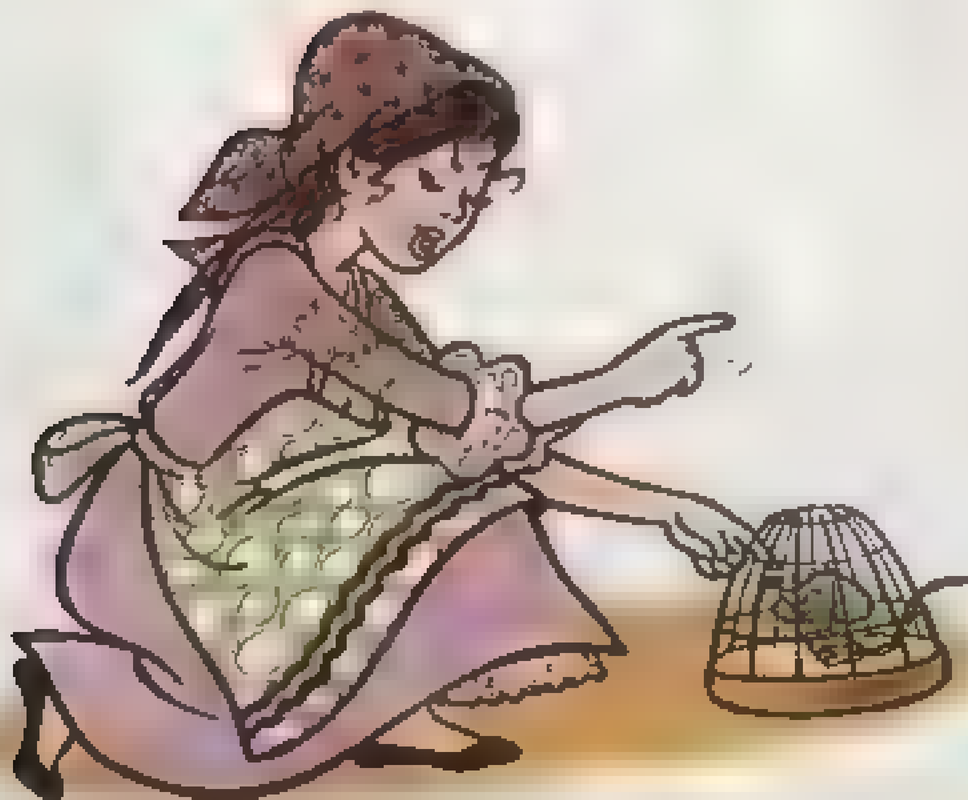

ДОРУЧАК

Добро јутро, јарекањо,
Добро јутро, брадекањо,
Јеси л' се искако?
　　— Имао сам доста каде!
Па би л' штогод жвако?

— А ја ја, а да да.
Само да ми ко шта да!
Желудац ми хладан.
Уф, ала сам гладан!

Верујем ти, гладна хало.
Та теби је увек мало
Ал' разведри мрко лице,
Доно сам ти травичице

Тако, тако, горопади
Из руке ми траву вади,
Ал' ме немој ујести,
Јербо ће ти пресести!

БИЋЕ ИГРАНКА

Ал' где данас наше маце
[illegible]
Нема сумње [illegible]
Некуда се спрема
— Па реци ми, [illegible]
Куд си тако наумила?
— Право ћу ти касти,
Добра моја Анка
[illegible] ће бити
Велика игранка
[illegible]
Другарице зову. —
Игранка ће бити
На суседном крову.

— Па кажи ми [illegible]
Ко ће бити [illegible]?
[illegible] биће нас и [illegible].
Биће и [illegible]

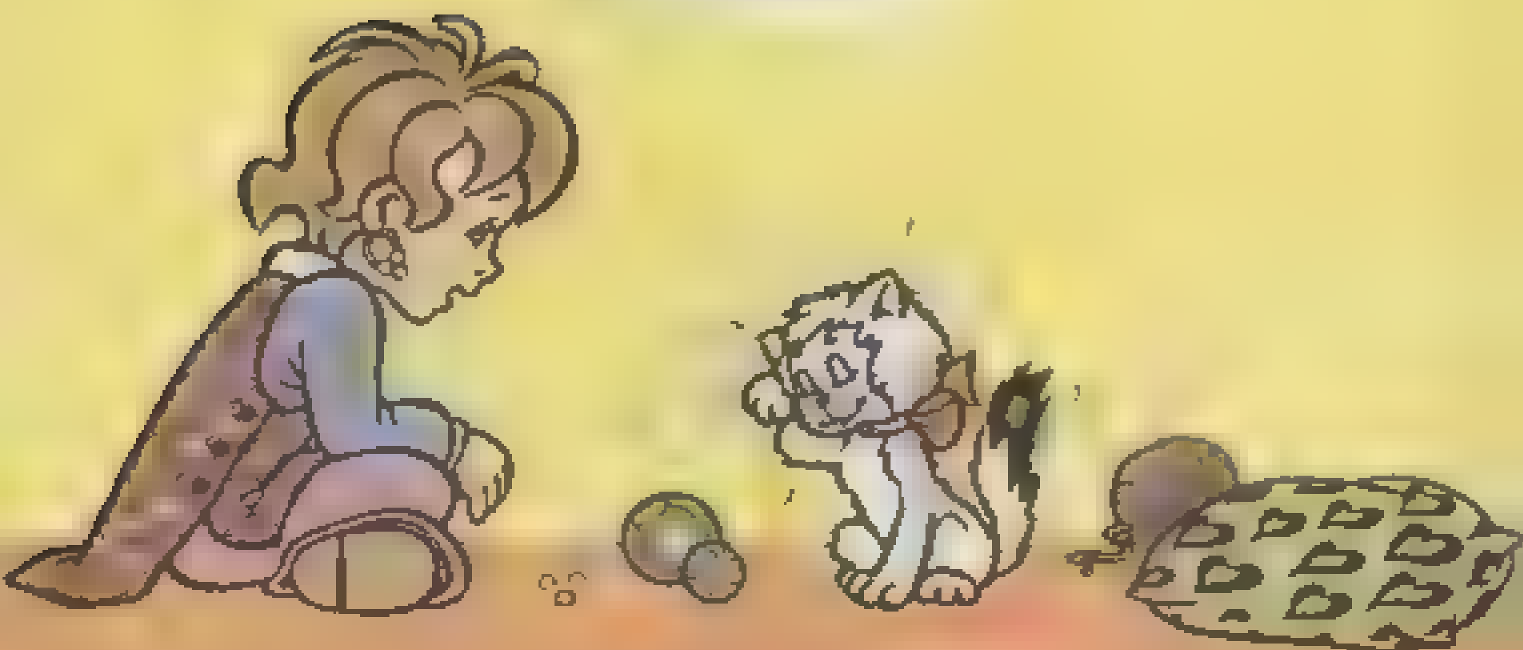

Биће госпа Чварковићка
И сестра јој Лиза,
Мишковићка са три ћери
С трјком из Париза
Биће Сара из млекара
Биће Санка иза блока
И с тавана Цана
А већ то се зна
Да ћу бит и ја

А од мушких Брка Рис,
Репко Мачк, Миша Пис, —
Наћи ће се и још који.
Ко ће да их све наброји!
Играће се до зорице
Зато гладим своје лице
— Е лепо се друштво збира
Али ко ће да вам свира?

— Не брини се, и то сти[illegible]
Музика је наша бри[illegible]
Кад почнемо ма[illegible] ве...и
Чућеш и ти у постељи

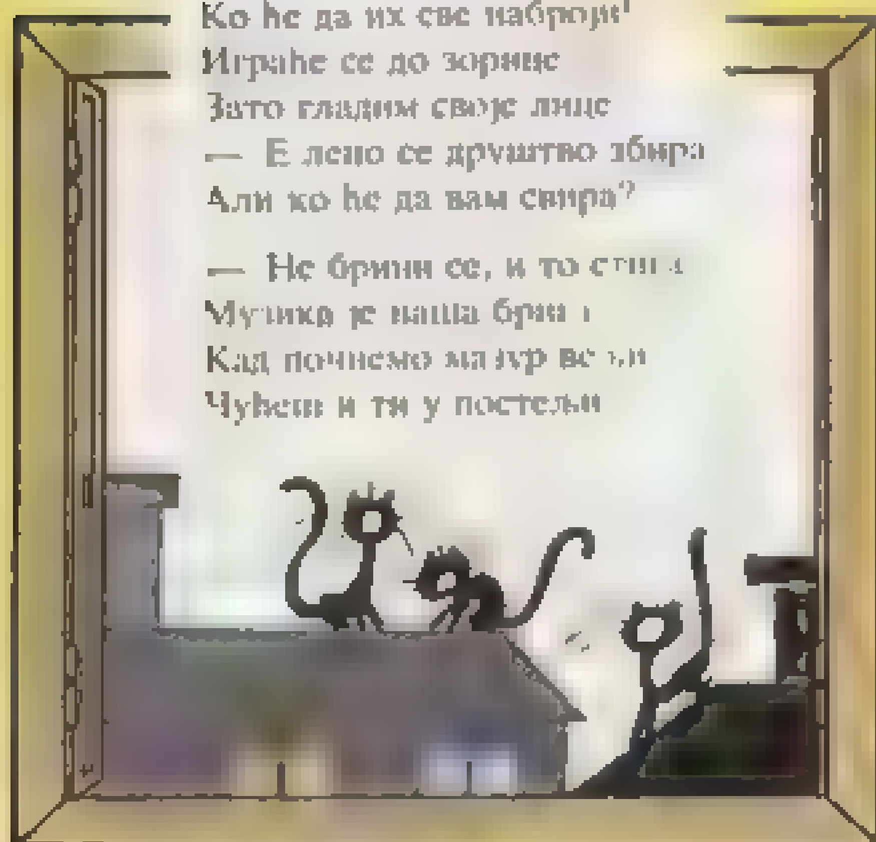

ЖАБА ЧИТА НОВИНЕ

Седи жаба сама
    На листу локвања,
Од жаркога сунца
    Штитом се заклања.

Да новине чита
    То вам слика каже
Ал не мож' да нађе
    Што јој очи траже.

Знате већ о чему
    Жабе бригу воде
Хоће ли се скоро
    Одселити роде.

ВРАБАЦ И МАЧКА

„Где ћеш, врапче, зимовати?"
— Пита мачка врапца стара
„Овде, онде, —
Туда, свуда!
— Тако врабац одговара.

„Где ћеш, врапче, данас ручат?"
— Пита мачка врапца стара.
„На крај двора.
Наврх ора!"
— Тако врабац одговара.

„А где ти је конак, врапче?"
— Пита мачка врапца стара.
„Шта те брига?
Погоди га!"
— Тако врабац одговара.

„Знаш ли, море, зашт' те питам?"
„Јер си мачка, а ја птица!"
— То је реко
Па утеко, —
Оста мачка тужна лица

ПАТАК И ЖАБЕ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

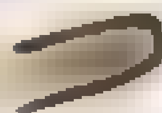

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Говорио патак
    О врлини мира
И да нико никог
    Не треба да дира

Свако има права
    Да слободно живи
Нико не сме тлачит оне
    Што му нису криви

[illegible] мир и љубав
    [illegible] је [illegible]
Зато нека нико
    Никога не [illegible]

[illegible] жабе
    Ово красно слово
[illegible] патак [illegible]
    [illegible]

[illegible]
    [illegible]
[illegible]
    [illegible]

И [illegible]
    И научит дале
Хуље лепо зборе,
    Ал' [illegible] рале

ВЕСЕЉЕ У РИТУ

У риту је сјала
Месечина блага,
Јест, она је пала
Као нова снага.

Просула се као
Неко старо вино, —
Жаба рече патки,
„Хајд' да с' веселимо!"

Те је лепе речи
И корњача чула,
И по њој се нека
Радост разасула.

Па за часак тили
Коло се ухвати
Тако, моји драги,
Весела вам мати!

Играју кроз трску,
Играју кроз ситу,
Лепо је весеље,
Лепо је у риту.

Где се коло хвата,
Знак је братске слоге,
Кад заигра срце,
Играјте и ноге!

А да л' има свирке?
И свирка се чује,
Чујем чисто и ја, —
Та комарци зује

Играјте, замерке
Нема ни најмање,
Слађе је играње
Него туговање

Ја зацело не знам,
Је л' све тако било,
Ил' се можда сликару
Само тако снило.

Доста, кад је слика
Весела и слатка
Како игра жаба,
Корњача и патка

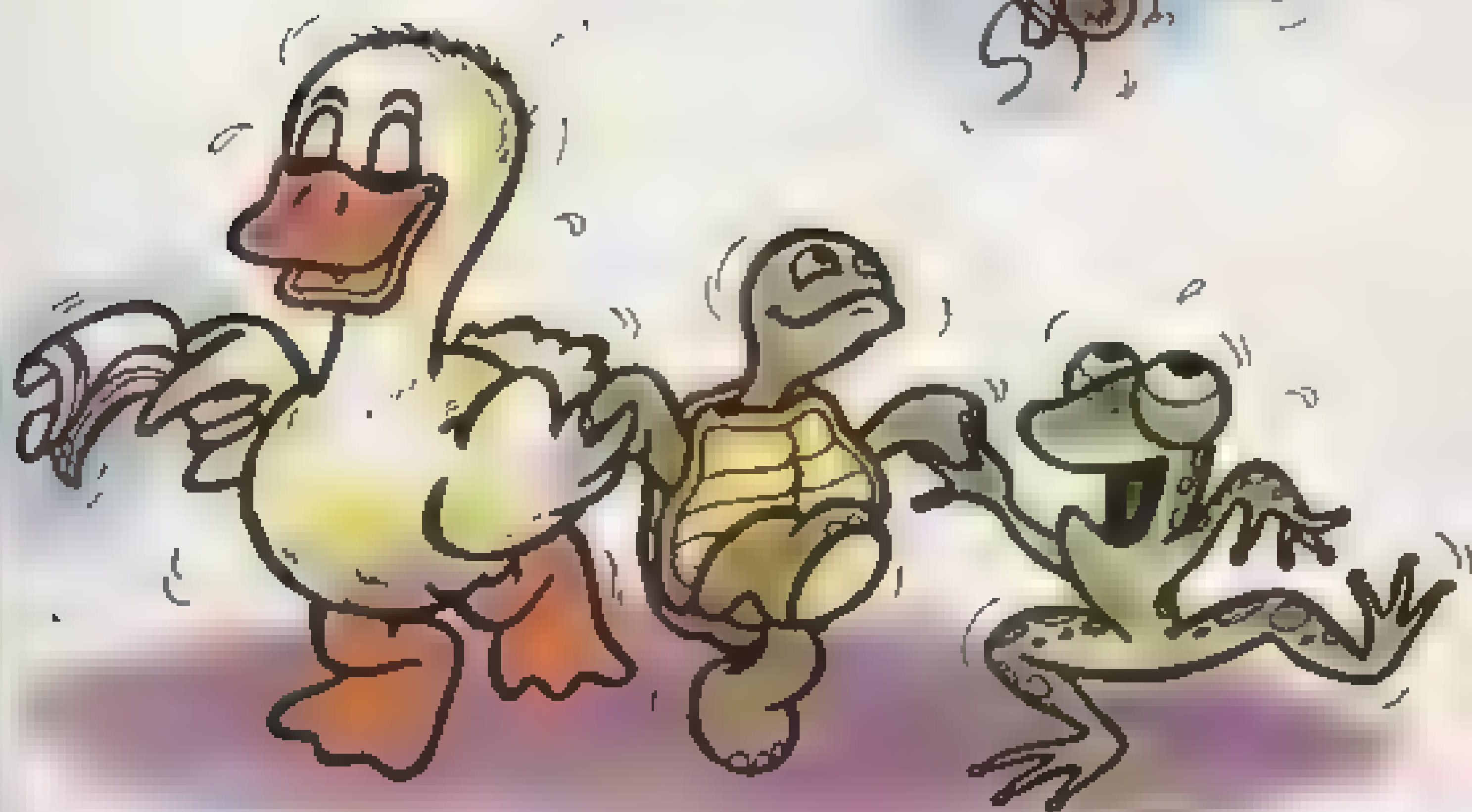

МУ—У!

— Му—у!
— Ха, сад си ту!
Сад ћу те вијати
Сад ћеш долијати,
Сад ћеш искијати!
Гле сад јунака мог,
Како га страши рог!
Му—у!
Ја не волим децу злу
Му—у!
Сад таки реци ту,
Ти, несташна салауко,
Зашт' си моје теле туко?
Гурно си га баш вилама,
Те сирото и сад рама
Ја не волим децу злу,
Му—у!
А сад, враже мали, бледиш,
Не смеш ни да ме погледиш,
Дршћеш као прут
Е, па нећу строга бити,
Данас ћу ти опростити
Али — али — други пут,
Само дирни моје теле
Биће онда: Куку леле
Рогом ћу те замлатити,
П' онда ћу те климатати,
Истрешћу ти злоћу сву, —
Му—у!

Е, ОВО РЕТКО БИВА

Заспала је цица маца
    Крај ципеле подеране.
Ко погледа мало боље,
    Види миша с друге стране.

Мачка спава, а миш ушо
    У ципелу па све дува.
Голица је танком сламком,
    Цица мисли да је бува

Наједаред мачка скочи,
    Исправи се гипко, вешто:
„Ово нису чиста посла,
    У ципели има нешто

Миш је био, миш је био,
    Онај дрски хандрак мали.
Ух, триста му заверака
    Зар он да се са мном шали!"

Загњури се цица маца
    У ципелу пуна једа, —
Ал' ципела рупу има,
    Миш утече здрав, без вреда

Залуд цицо, рупу гледаш,
    Узалуд си тако љута,
Смеју ти се већ и деца,
    Смеје ти се миш из кута.

ЧВОРАК

Нисам дете, нисам ђак,
Ал' сам ипак весељак.
Вид'ли сте ме по сто пута,
Али никад забринута.
Не знам шта су бриге, боље,
Ја сам увек добре воље.
Радо сам код људи,
Веселе сам ћуди.

Не знам певат баш на ноте
Да се топиш од милоте,
Али певам брзо, лако,
Сад овако,
Сад онако,
И ко ласта кад цвргукне,
И ко славуј кад промукне,
И ко кос,
Ал' кроз нос,
И ко чорба, кад се срче
И ко врата, кад зацирче,
И ко точак, кад зашкрипи
И ко лонац, кад прекипи.
Враголан сам од главе до пете,
Та да ми се сити насмејете.

Имам дара
За пудара,
Ал' ме људи неће —
Ту сам лоше среће —
Нађу каква старца лења,
Што се туда тица тења
Ал' заграби део,
Ја бих грожђе само јео,
Продават га не бих хтео,
Тако ми поштења!
Скоро ћете бербу брати,
Би л' и мене хтели звати?
Ево, реч бих своју задо
Да бих дошо врло радо,
Да покажем све што знам
Зовните ме, де'те, де'те!
Јер ако ме не зовнете,
Доћи ћу и сам!

МАРКО У ШКРИПУ

Јест, и зове се Марко [illegible]
Ал' име је прави [illegible]
[illegible] само је био
Краљевићев имењак

Краљевић је јунак био
Јуначки се [illegible]
А наш [illegible] Марко
Све што [illegible] то је крао

Комад сира [illegible]
Из [illegible] скоро [illegible]
Кобасице из [illegible]
Од печена [illegible] цео

Из ормана меса слана —
То је њему била сласт —
Сланинице са полице, —
Све је умо вешто краст'

Тело чило, нога мека
Очи бистре, лаган скок,
Добра њуха издалека
Поша где је скривен смок

Давно Марко згоду вреба
У комору ј' ући рад.
Комора је пуна јела,
[illegible] сад'

И [illegible] среће
Срећан [illegible]
Отворена [illegible] врата
[illegible] јесам'

[illegible] Марко [illegible]
[illegible]
Ветар [illegible]
Марко [illegible] А [illegible]

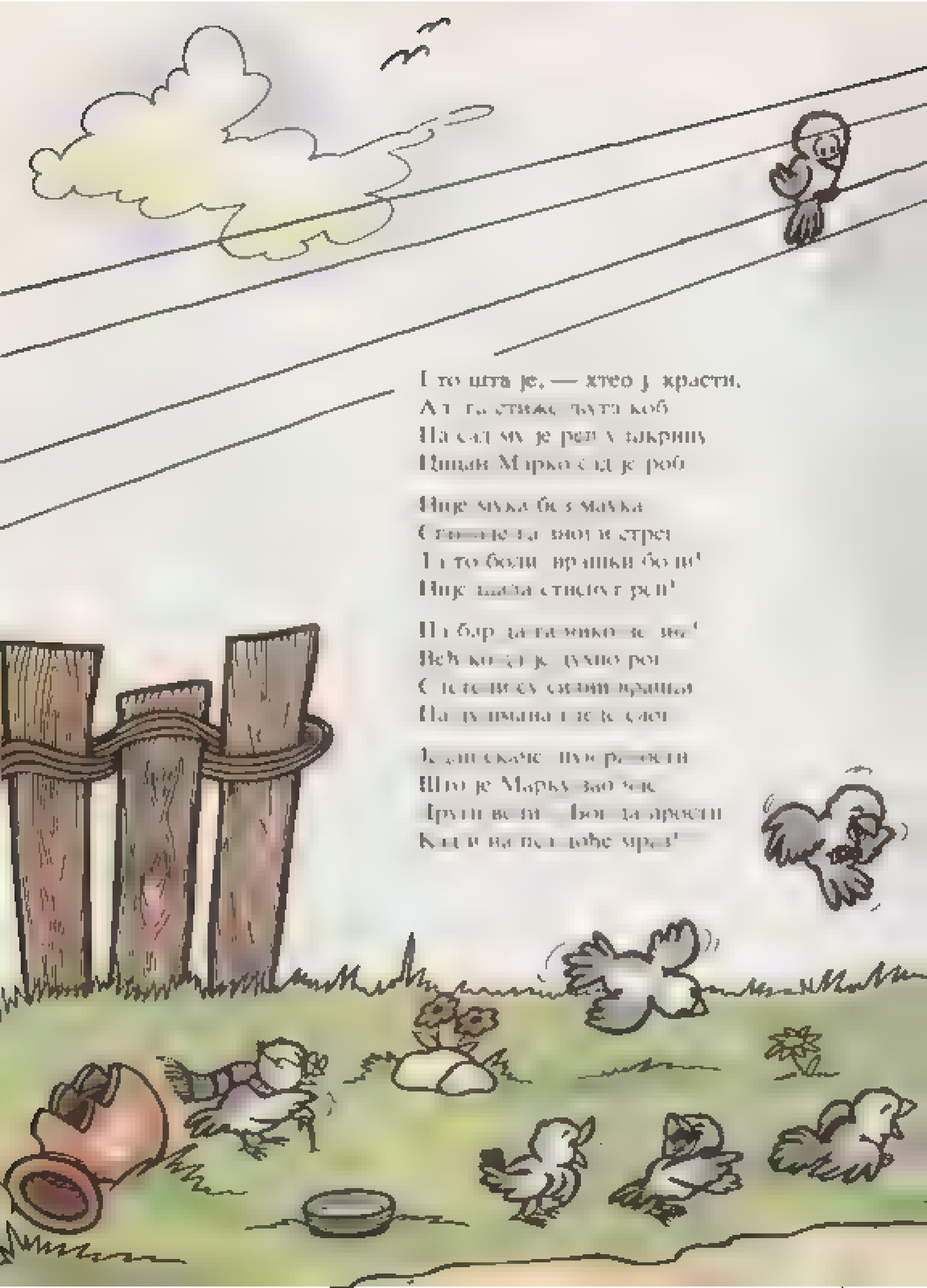

Ето шта је, — хтео ј[illegible] красти,
Ал' га стиже љута коб
На сад му је реп у [illegible]
Џилав Марко сад је роб

Није мука без мачка
[illegible] и стреп
[illegible] боли'
Није [illegible] стиснут реп'

[illegible]
Већ ко год је [illegible] реп
[illegible]
[illegible]

[illegible] скаче [illegible]
Што је Марк[illegible]
[illegible] Бог да [illegible]
К[illegible]

Један вели: — Чика Марко,
Ходи ближе, ја сам ту!
Други му се у брк смеје,
Трећи виче: „Хахаха!"

Четврти опет овако збори:
— Није мени Марка жао,
По му рђа у комори,
Што је хтео, бог му дао.

И дуже би о тој ствари
Млађи врапци плели смех,
Да не дође један стари,
Па им рече: — То је грех!

И злотвора треба штедет
Кад невоља каква зла
[illegible]
[illegible]

ЗЕЦОВИ У ОЧАЈАЊУ

([illegible])

[illegible] то било [illegible] ко би време [illegible]
Кад је зецовима живот додијао,
[illegible] је то живот! [illegible] зеке
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Да у воду скоче па да се удаве.

[illegible]
[illegible] је било много жаба
А малене жабице кад спазише зеке
[illegible] Креке!
[illegible]
[illegible]

Једно зече рече: „Пријатељи моји,
Гле, зар има кога ко се и нас боји!
Е, хвала ти, боже!
[illegible] живет може!

ЛУПЕЖ И ПАС

Лупеж

Ћути, псо, ћути
На ме се не љути!
Донео сам ти красну
Кобасицу масну.

Пас:

Не бих, кучо, ја заћуто
Да ми десет дадеш.
Јер ја видим шта ти хоћеш, —
Ти хоћеш да крадеш.

Верно псето лаје, лаје
И лајати не престаје.
Не треба му кобасица,
Од лупежа дара.
Дужност му је чуват кућу
И свог господара

ЦИЦА-МАЦА
И РУНДОВ-БУНДОВ

(Фридрих Гил)

Седи цица испред врата
Па главом климата,
Каткад мало реп потресе
И облизује се
Све по реду шапе диже
Па их лепо, лепо, лиже,
А нико је не полива —
Опет се умива,
Језиком се утира —
Кад нема пешкира,
Па се онда шапом глади
По брку, по бради.
Сад је чиста налицкана,
Лепо очешљана, —
Шта ће сад?
Сад се мало згури
И мало зажмури

Кадикад
Протегли се здесна, слева,
Мало трепће, мало зева.
Кад мува залута,
Цица је прогута,
Па се онда смести,
Као да ће прести
И заиста преде,
А деца је гледе
Ал' ево јој госта нова,
Рундова-бундова!
Па на цицу-мацу [illegible]
Исплазио језичину,
Па на цицу режи,
Ал' цица не бежи!
Рундов поче и да лаје —
Цица жмури и не хаје.
„Нека лаје, зла му мати,
Ваљда ће му додијати!"
Али рундов кавге тражи,
Вау, вау, вау, вау, вау!
А цица се охрабри
И рече: Мијау!
Па на мегдан скочи
Фрска ноздрвама.

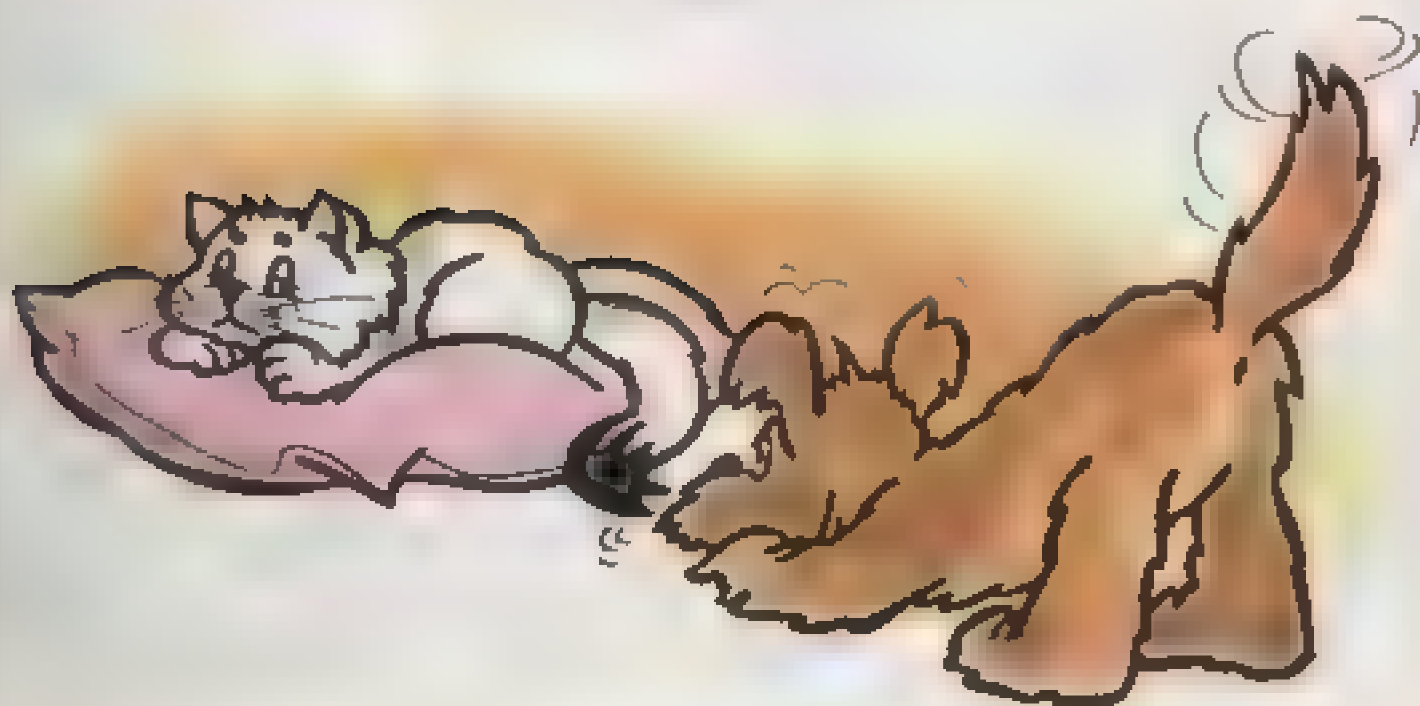

Светле јој се очи
Жеравица сама
Па се накостреши
Срце вољно
Знање бојно,
Мегдан ће да реши
Нека чује ком се прохте
Да окуша њене нокте
Што умеју вешто грепсти
Рундов сопче залести
Нека дебељка му мати
Пица ће га угребати
Па му на врат скочи
Шапама у очи
Па га чупа па га гали
А рундов се препорави
Примио је мосту ђушка
Покисло и згребен нашка
Из огата сву прочи

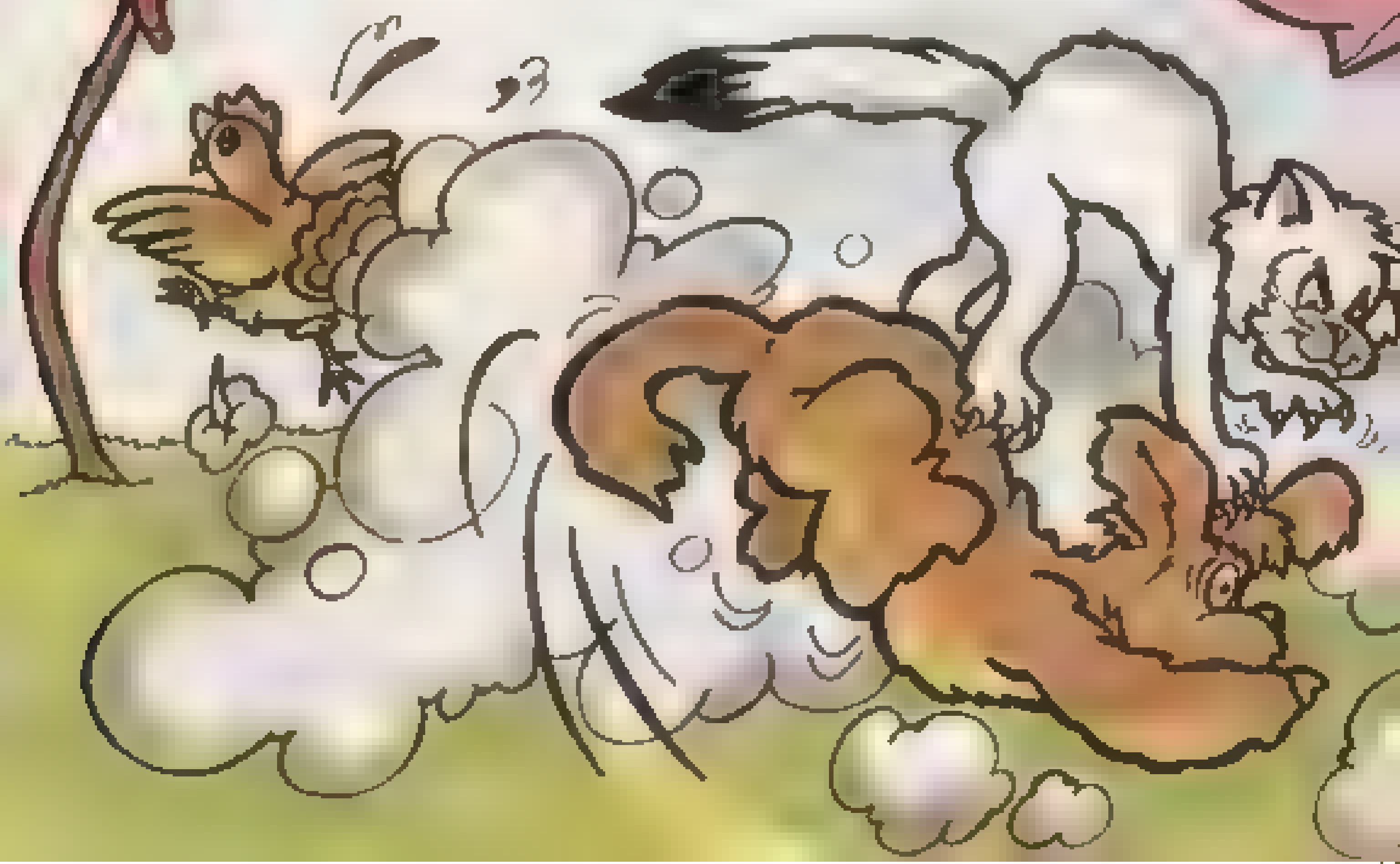

Репом маше ко да моли
А цица га ма'нь
Јунак на мегдану
И на своје место седа
На рундова и не гледа
Умила се, очешљала
По [illegible] се [illegible]
Па се мирно смести
Поче опет прести
А рундов је примио
Ту лекцију малу
У себи је мислио:
Г[illegible] не зна за шалу!
Сад под [illegible]дом рундов спава,
Њушка му је сва крвава
И горе је могло бити
Мого је очи изгубити
Срећа га је спасла
На[illegible] рана на псу и зарасла!

ПРОЛЕЋНИЦА

Пчелица зуји,
Ветрић лахори,
Поток у гори
Гласно жубори.
Лоза се вије,
У роси мије,
Птичице поје
Песмице своје;
Шумица иста
Помало листа.
Све се понавља,
Пролеће се јавља.

А жарко сунце
Злати врхунце
Фрушке нам горе
Осветком зоре.
Зирнеш ли куд,
Лепота свуд.
Све се понавља
Пролеће с' јавља

Тамо у трави
Зумбул се плави
Ту у забави
Вредни су мрави.
И цврчак цврчи,
Травицом трчи,
Те тако слави
Живот нарави,
Лептирак шари
Цвећем летари,

И све што гмиже
Живље се диже.
Све се понавља'
Пролеће с' јавља
Гле, деце мале
Где се у гају
У загрљају
Љубе и шале!
Благо тој деци —
— То је пролеће
Блажене среће.

ВЕЛИКА ТАЈНА

Један дечко бистра ока
Седео је крај потока,
Гледао га како скори,
Слушао га где жубори
Сустижу се ситни вали, —
Баш су нешто шапутали.
Мора да је тајна нека.
Што је носе из далека
Сагиње се дечко ниже
Да разбере што изближе,
Волео би тајну чути,
Нешто врло важно слути

ВЕТАР

Ја сам ветар, дижем прах,
Зар вас није, децо, страх?!
Сад сам дете ко и ви,
Па ђарлијам којегди;
Сад сам вихор, момче холо,
Играм коло наоколо;
Сад вам цичим као гуја,
Сад сам ветрић, сад олуја,
Затворите прозор, врата
Да вас ветар не замлата!
Ја сам ветар, дижем прах,
Зар вас није, децо, страх?!

КИША

Кишо, мати
Благодати!
Падај, падај,
Прах утоли,
Дај живота
Гори, доли.

Кишо, мати
Благодати!
Покваси ми
Цвеће мило
Не би л' јоште
Лепше било.

Кишо, мати
Благодати!
И поток те
Чека вити,
Па ће боље
Жуборити.

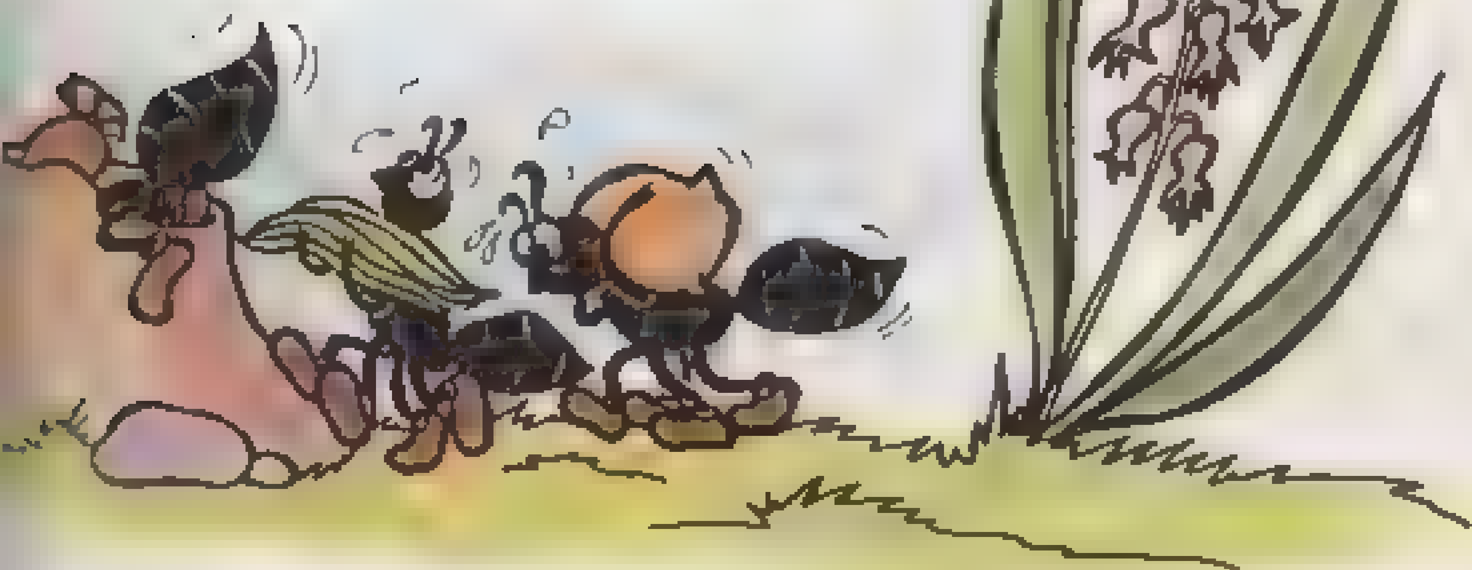

ПОСЛЕДЊИ ЛЕШНИК

На дрвету, чак на врху,
Тужна лица
Седи једна забринута
Веверица.

Чини ми се и сузе јој
Лицем клизе, —
Последњи је лешник хтела
Да загризе;

Јесен позна, већем жути
Лист на грани
Сад лешника нема више,
Сви побрани

И последњи што га нашла
Измаче се. —
Ни ораја нигде нема,
Не виде се.

ПРВИ СНЕГ

Гледај само, гледај само —
Је л' то шећер, мамо?
— Није шећер, чедо моје,
То је хладно, ледено је.

Леден шећер! — рече Лела
Па то сам ја већем јела
— Хајд' у собу, лудо мала!
И мати се насмејала.

НА ЛЕДУ

Ој, гуледу, дуледу,
Овако је на леду!
Ноге као стреле
Терај брзо, веселе!

Весело је, весело,
Свак се живо креће,
Нос се мало црвени,
Ал' отпасти неће.

Један лети управо,
Други мало кружи,
Свако чека похвалу
Ако је заслужи.

Ој, гуледу, дуледу,
Овако је на леду,
Ту је живот прави, –
Док се не открави.

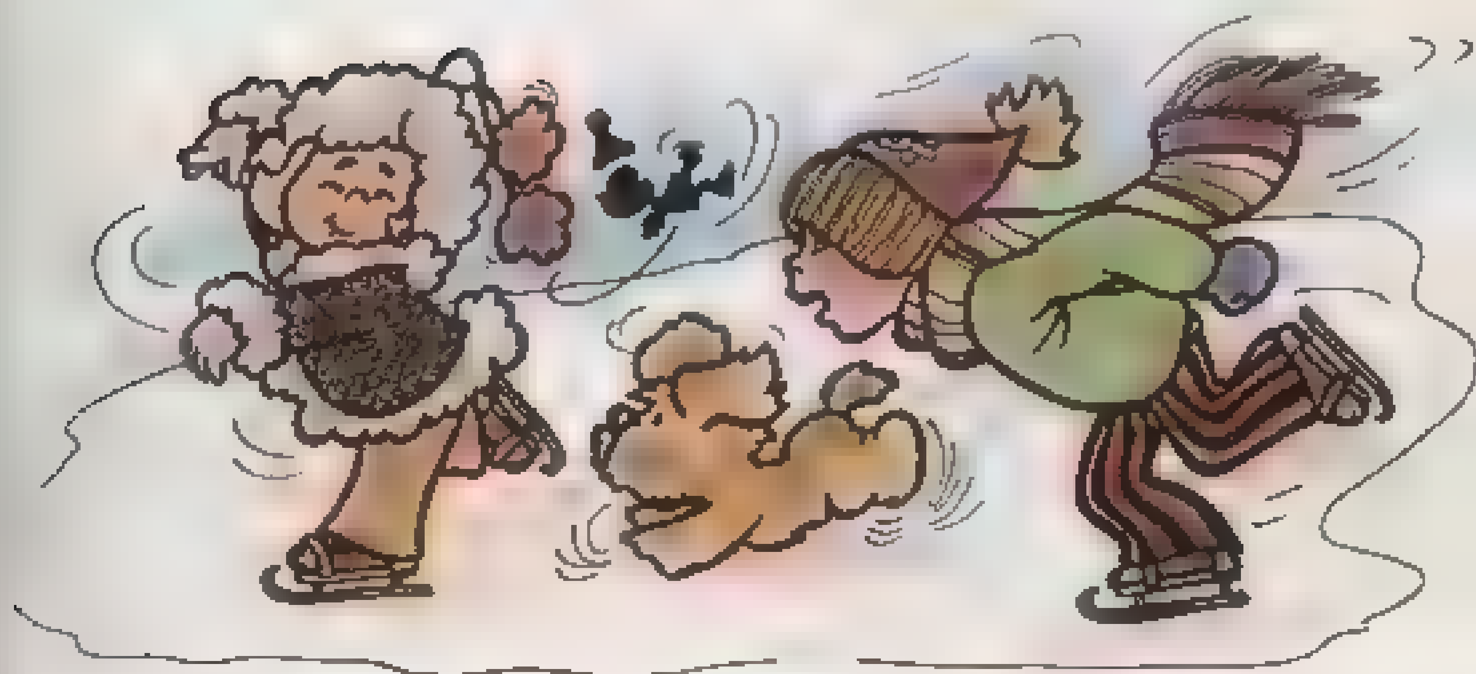

СНЕШКО БЕЛИЋ

Кад је оно неки дан
Опет почо снег да пада,
Скупише се деца чила
Око [illegible]
За час тили
Направише
Човека од снега
[illegible]

„Хајде, Стево," Коста нуди
„Хајде ти му кум сад буди!"
А Стева се само смешко,
Наденуо му име: Снешко
И [illegible]
Те се Снешко Белић звао
Стајао је [illegible] Снешко
[illegible]
Стајао је [illegible]
Неколико дана

Јутрос сину сунце јаче,
А наш Снешко канда плаче
Или плаче ил' се зноји
Али чврсто већ не стоји
Снешко Белић забрину се
А деца му ругају се
Испустио свога штапа
И ево се већ растапа

„Снешко, Снешко," деца [illegible]
„Бројиш ли се ти у људе?
Снешко, Снешко, нуто рада
Кад си човек, кам' ти рада?"
Снешко шапће ко да бунца
„Ја се бојим јарког сунца
Ко се јарког сунца боји
Тај не треба ни да стоји"
Гурнуше га, а он паде
Па се и распаде!

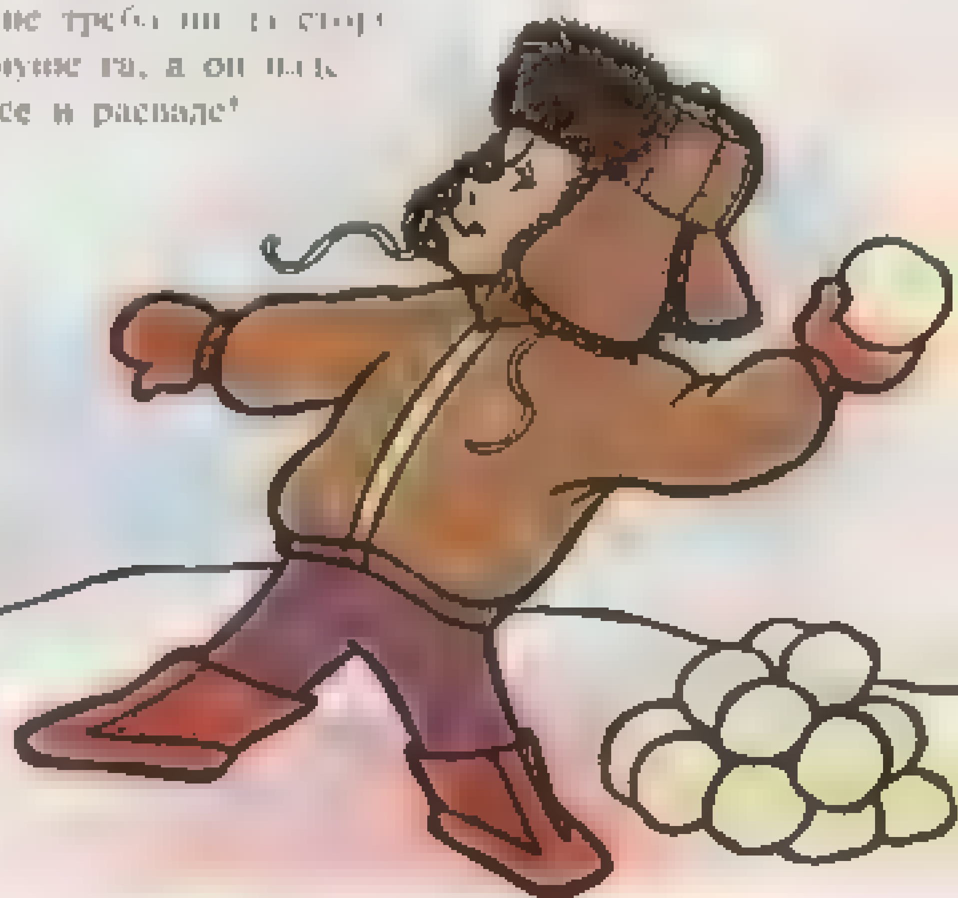

ПТИЦЕ НА ПРОЗОРУ

У соби је топло
Пећ ваљано греје
На прозору стоји
Братац поред сеје

Гледе како зима
Напољу се љути,
Хтела би све живо
Снегом обасути

Ка прозору дошле
Две кукавне птице. —
Да можда је и ту
Братац до сестрице

Ка прозору дошле
Па у децу гледе,
Не певају, већем
Као да беседе

„Није сваком ласно
У те зимње дане,
Који нема крова,
Тај нема ни хране

Ви не знате, децо,
Руменога лица,
Много је патника,
И људи и птица

Помозите, ако ј'
Срца вам у груд'ма,
Ви нама птицама,
А људи ће људ'ма."

ЗИМСКА ПЕСМА

Зима, зимо, — е, па шта је,
Ако ј' зима, није лав!
Зима, зимо, — па нека је,
Не боји се ко је здрав!

Хајд' напоље момак ко је,
Тамо веје крупан снег.
Ви'ш ен' онде навејо је
Читав бедем, читав брег.

А шта може зима мени,
Шта ми може, шта ми сме?!
Нек ми носић поцрвени
Ето то је, то је све!

Сека Зорка, немој стати,
Твој нек буде први ред,
Сад ћемо се загрејати, —
Чучни само на тај лед!

Еле сад живе железнице, —
То је трка, то је лет!
Збогом птице крилатице,
Наш је сада цео свет!

СУНЦЕ И ВЕТАР

Хвалио се ветар свуда,
Уздизо се преко свега,
И сунцу је пркосио
Да је јачи и од њега.

„Ниси јачи, — сунце рече, —
Хвалиша си, ветре, само."
„Ја ти рекох да сам јачи!"
„Е, па хајд' да покушамо!

Ви'ш путника оног доле
Где корача поред Саве.
Да видимо ко ће прије
Шубару му скинут с главе!"

Поче ветар дуват, — али
Што он већма дува, брије
Путник већма капу [illegible]
И на уши навлачи је.

Затим поче сунце сјати
Кад је ветар већ умино, —
Сунце сјало љупко, мило,
А путник је капу скино.

ЦАЈКИ ЗЕБУ ПРСТИ

Иње блиста, зима стеже
Ветар брије, чисто реже,
Нема сунца не види се
На сивоме небу. —
Наша Цајка у длан хуче,
Прстићи јој зебу
Нека мало хуче, трља
Прсте своје Цајка мила,
Нека, нека, не би л'тако
Боље зиму запамтила!
Кад запамти зиму, цичу,
Слађе ће јој онда пасти
Кад пролеће топло сине
И донесе своје сласти.
Кад побегне магла сива
И заплави небо ведро,
А ливаде пруже цвећа
Пуно крило, пуно недро,
Слађе ће јој онда пасти
Љубичицу тражит широм,
И слушати глас славујев,
И трчати за лептиром.

ЗИМА БЕЖИ

Зима бежи од пролећа,
И од птица и од цвећа;
Топли ветар њој не прија, —
А тај ветар још је вија.

Зима бежи од пролећа,
И од птица и од цвећа.
Бежи зимо, бежи само,
Ми те више не требамо!

Зима бежи од пролећа,
И од птица и од цвећа
А куда ће? — Шта нам стало,
Нас је сунце огрејало!

Зима бежи од пролећа,
И од птица и од цвећа.
Гдеко јој се још и руга
„Ух, ала си била дуга!"

Зима бежи, — а бежећи
Шапуће нам збиљске речи
„То ће ваше лето проћи,
А ја ћу вам опет доћи!"

ПТИЦА У КАВЕЗУ

На прозору кавез стоји,
У кавезу птица мала,
А тужна је, врло тужна,
Тек што није заплакала.

Па је пита хранитељка
Кад грумичак њојзи даде:
„Шта је теби, птицо моја?
Изјадај ми своје јаде!

„Та сад имаш лепу кућу,
Ја ти дајем лепо хране,
Сад би могла певат' песме
Да се ори на све стране.

Из кавеза птица вели
Гледећ' тамо у даљине:
„Имам свега — тешко мени!
И људи ми добра чине.

„И сувише имам свега
Што немају друге птице,
Ал' највећег добра немам —
Немам своје слободице!"

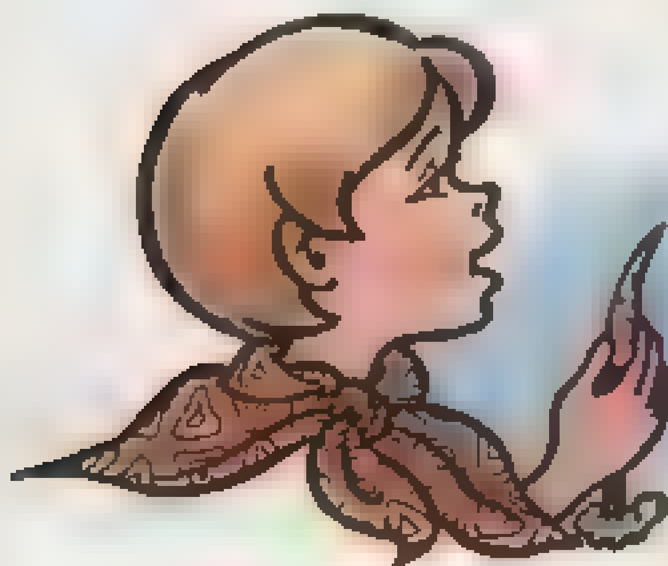

ЕВО НАШИХ ЛАСТА

Ево иду, као звани,
Наши дањски сукућани
Ево наших ласта мили
Били смо вас се зажелили
Ход'те, ход'те, птице вите
Да с' од пута одморите!

Ход'те, ход'те, гости мори
Ваше старо гнездо створ'
Порушит га нисмо [illegible]
Ми смо вам га сачували
Не идите другој страни
Ход'те к нама ко и [illegible]

Под нашим је кровом мирно,
Нико у вас није дирно
Ми певамо и играмо
Ал' се никад не свађамо
Живећемо у радости, —
Добро дошли, наши гости!

БУБАМАРА

Бубамаро, ево моје руке
По њој мили и тамо и амо,
Не плаши се, дирати те неће
Ми [illegible] једва дочекамо
Само хоћу да ти видим крила
Твоја мила, твоја лепа крила

Бубамаро, ево моје руке
По њој мили, ту се можеш прођи
Бубамаро, би л' ми могла каз'ти
Откуд ће нам мили гости доћи?
Мили гости, да се радујемо
Мили гости, да пред њих идемо

Бубамаро, сад си већ одморна
Иди, лети моме верном другу
Не плаши се, дирати те неће
И он ће те дочекат на руку,
Да ти види те шарена крила
Твоја мила, твоја лепа крила!

ВИВАК

Ви-ви-ви! Ви-ви-ви!
На стражи смо ми
Зелени се наше перје,
А блиста се ко бисерје
А на глави перјаница, —
То се зове стражар-птица

Ви-ви-ви! Ви-ви-ви!
На стражи смо ми
Ко ј' без пушке може проћи,
Али ловац не сме доћи,
Ако дође, залуд труди
Стража цикне, све пробуди

Ви-ви-ви! Ви-ви-ви!
На стражи смо ми
Ми смо спасли многе птице,
Многе птице и зверчице,
Те нас свако радо гледи,
Добра стража много вреди

ДЕТЕ И ЛЕПТИР

Дете

Лептирићу, шаренчићу,
Ходи к мени амо!
Ево имам лепу ружу,
Омиришн само

Лептир

Ја бих дошо, ал' се бојим
Какве игле клете,
Стиснућеш ме, пробошћеш ме,
П' онда збогом свете!

Дете

Нећу, лепко, нећу, лепко,
Живота ми мога
Само хоћу да избројим
Кол'ко имаш нога.

Лептир

Е, на то ти могу казат
И издаље малко
Лептир има шест ножица,
— А сад збогом, ранко!

ВЕВЕРИЦА

(Хофман фон Фалерслебен)

Алон! Онамо чак!
Да ли је још ко лак
'Вако ко ја?
Јест, да!
Час крив, час прав,
Час стрмоглав!
Сад сам на земљи,
Сад сам на грани,
Сад сам на врху
Ма'ни ме, ма'ни!
Још један скок, па гле!
Хај' ко ће пре?
Ко сме?
Па тако поваздан,
А никад сам
Без крила лети враг.
Чио и лак
Дајте ми простора,
Не требам одмора!
Бржахно, живахно
Онамо, онамо . . .
Зелена гора, зелен лес,
Данас је слава, пир и плес.
Свирајте птичији родови,
Шеве, славуји, косови!
А ја ћу да вам поиграм,
Умем, па знам, —
Што имам, то вам дам!
Нисам човек, нисам птица,
Ја се зовем — веверица!

Веверица вевери.
Ко ће да јој замери!
А кад ловци дођу амо,
Бежите птице, да бегамо!
Нека бежи куд ко зна,
Ја већ знадем куд ћу ја:
Горе, доле, право, криво,
Брзо, лако, чило, живо,
Низ камење у корење,
У [illegible]
Кроз рупицу у кућицу.
Ту се мало смирим
Па кроз прозор вирим.
Ловци траже: Где је? Где је
[illegible] чудовиште наше!
Наћи ћеш ме, како није
Наћи ћеш ме [illegible]!

ТРЕШЊОБЕР

„Сад ми спавај, трешњоберу!
Ми одосмо на вечеру,
У сватове преко!“ —
„Идеш и ти секо?“ —
„Идем и ја с мајком тамо,
Спавај, спавај, само!“

„И одоше веће, —
А ја ту без свеће!
Ал' сам лоше среће!
Бар да не знам где су,
Да ми барем рекли нису,
А тако су близу!
Па како су секу
Накитили красно,
А ја овде самац, —
То је баш ужасно!
Играће се до поноћи,
Бог зна кад ће кући доћи,

Знамо ми то, знамо
А мени су рекли
Спавај, спавај, само!

И то су ми суседи'
Мене исто звали,
Ал' је то невоља
Кад је човек мали.

Па сад већ и певају,
А гајдаш им свира.
Чисто видиш секицу
Како парадира.
Знамо ми то, знамо, —
Ништа лакше него рећи
Спавај, спавај, само!

То је канда дечји глас!
Јесте, — чујем Саву
Сад не могу спавати
Ни за живу главу."

САДИ ДРВО

Где год нађеш згодно место,
Ту дрво посади!
А дрво је благодарно
Па ће да награди

Наградиће изобиљем
Хлада, рода свог,
Наградиће било тебе,
Било брата твог.

ОЈ, ГОЛУБЕ

Ој, голубе, там' на крову
Зашто гучеш тако мило?
Радујем се јарком сунцу
Што [illegible]

А [illegible] гучеш кад и зими
Небо [illegible] сунце скрије,
К[illegible] радост
К[illegible] по небу [illegible]?

[illegible] ме опет радост снажи
[illegible] ће [illegible] дани минут
[illegible], ће се небо разведрити
Да ће опет сунце синут

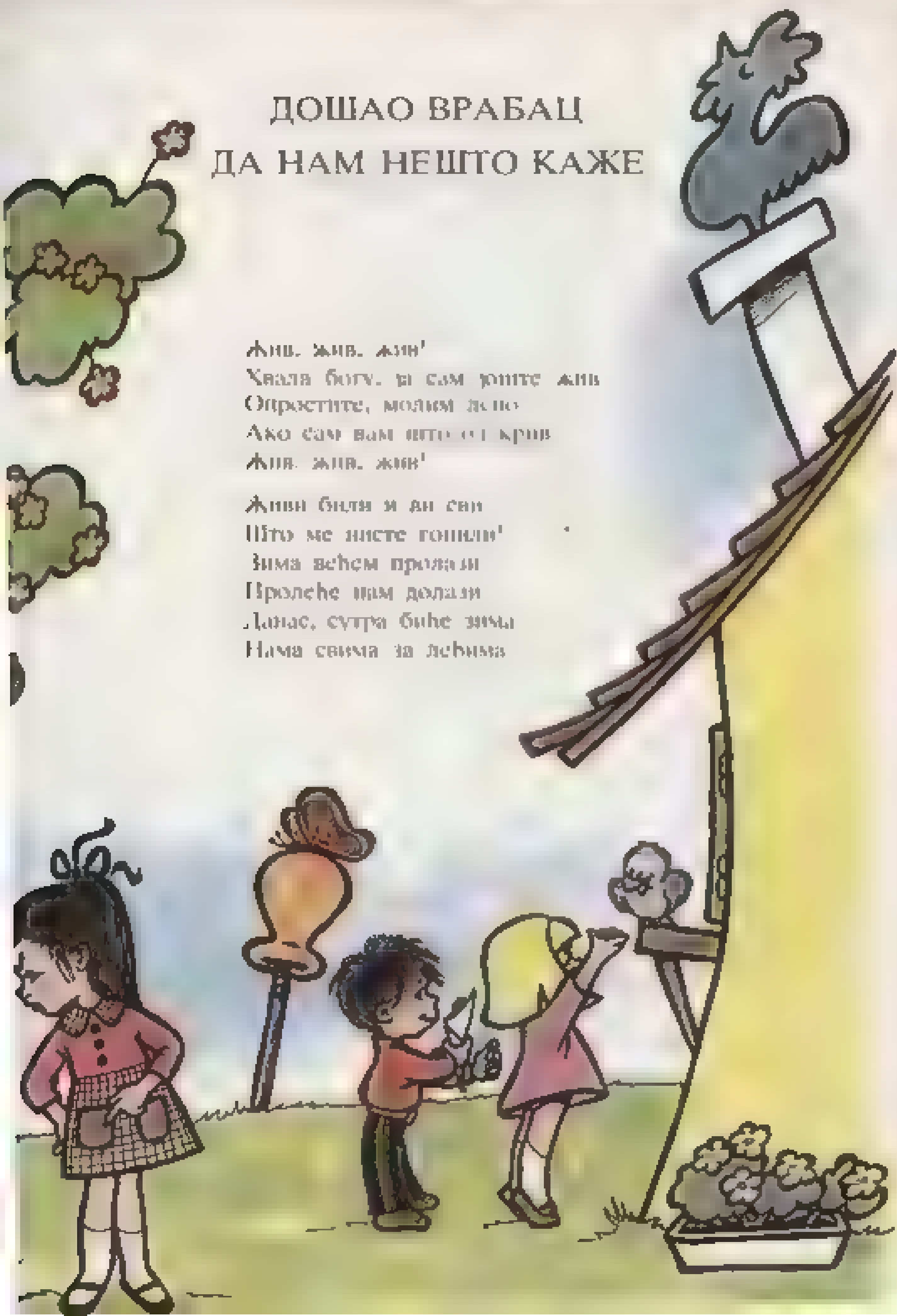

ДОШАО ВРАБАЦ ДА НАМ НЕШТО КАЖЕ

Жив, жив, жив!
Хвала богу, ја сам јоште жив.
Опростите, молим лепо,
Ако сам вам што скрив
Жив, жив, жив!

Живи били и ви сви
Што ме нисте гонили!
Зима већем пролази
Пролеће нам долази
Данас, сутра биће зима
Нама свима за дећима

Да не нађох око ваших кућа
Лепе ситне хране,
Ја бих зимус проводио
Врло посне дане

Можда би ми желудац
О празнину запо,
А можда бих, сиротан,
Од глади и скапо

Јесте л' ви то мени дали
Ил' су дари сами пали,
То не могу да расудим
Мојим мозгом малим,

Тек ја, ево, дођох,
Вама да захвалим
Немојте ме терати
Ја ћу вама певати,

Не бих као славуј
Ал' боље нег' жабац
Свако пева својим гласом
А врабац ко врабац

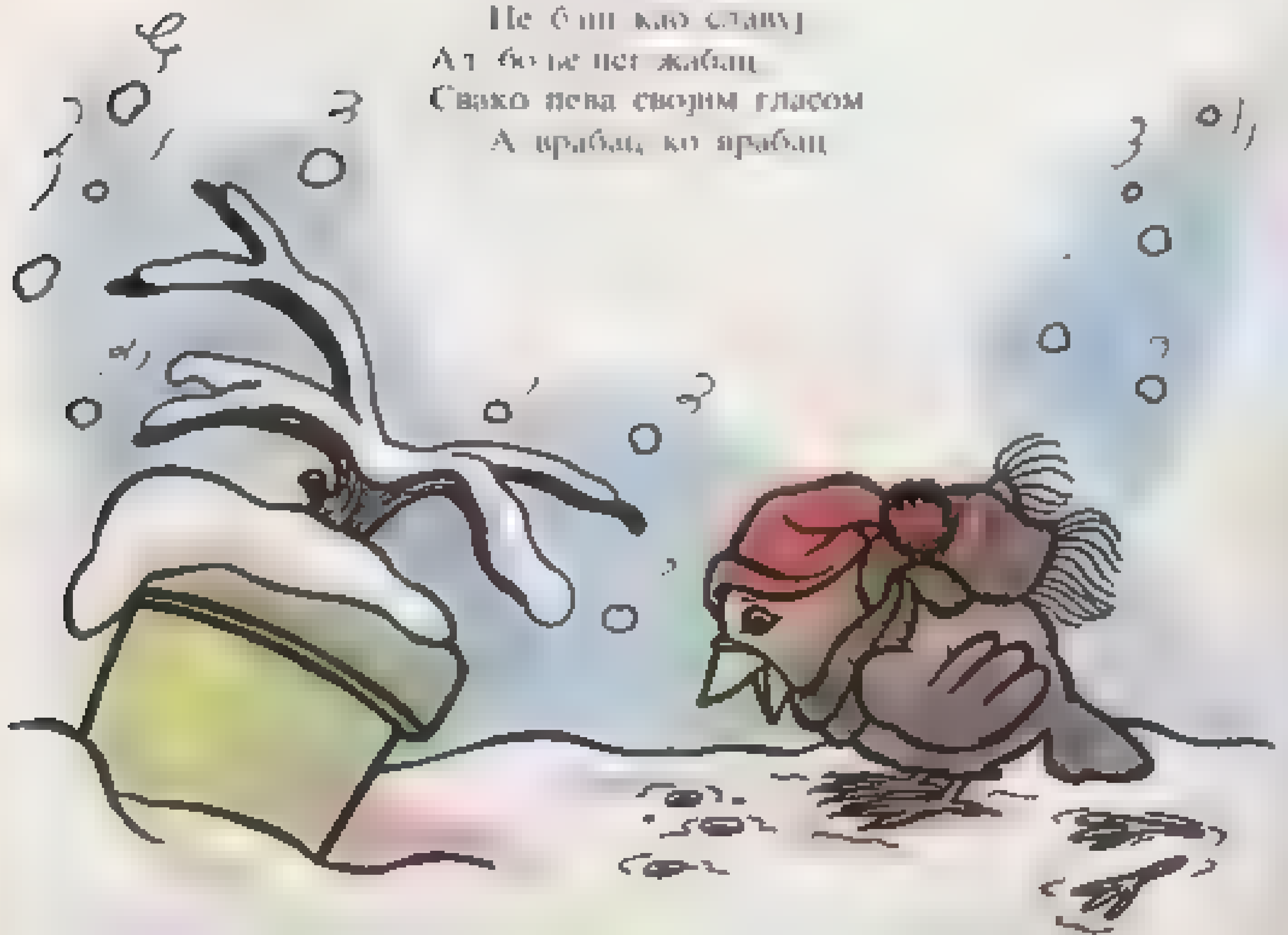

ГОЛУБИЦЕ МОЈА

Голубице моја мила,
Где си цело подне била?
Валда си се кроз облаке
Витлала,
Сунца жмурке сребречке
Играла
Ил' те вукле старе жеље
На сочива, на кудеље?
Ниси била, знам зацело,
У лову.
Можда ј' било какво село
На крову.
Ил' си гдегод међ' душмане
Упала?
Или си се на потоку
Купала?
С киме си се сретала?
С киме си се шетала?
— Голубице мила,
Где си досад била?

БОТАНИЧАРИ

Погледајте малог Јашу,
Малог Глишу!
Озбиљно се шумом шећу, —
Ботанишу.

А ко шта би најволели
Да се нађе?
Јагода би хтели, то је
Понајслађе.

Сад се мисле, премишљају,
Где да траже.
Тамо преко за потоком
Глиша каже.

А кукаван један зечић,
Од парањих.
Преплашен је протрчао
Баш иза њих.

Ох, не бој се, луди зече,
Лаки, чили,
Они би се још од тебе
Уплашили.

Нису ловци, — они другим
Послом ходе:
Ботанишу, то јест иду
У јагоде.

ДЕТЕ И ТИЦА

Дете

Е, сад нећеш утећи ми,
Дошла си ми баш надомак.

Тица

Е, па хватај, е, па хватај,
Да видимо, јеси л' момак.

Дете

Ех, да само немаш крила!

Тица

Тад би твоја била.

Дете

И стекла би негу ретку,
Сребрну крлетку.

Тица

Хвала лепо на том свему,
Али ме се мане.
Лепше ј' мени на дрвету,
На високој грани.

ВЕЧЕ

Сунце ј' прешло своје путе
Преко неба, њиве плаве.
Сад ће тице да ућуте,
А звездице да се јаве

Још је светла она страна,
Јоште запад румен краси,
Као спомен великана,
Кој' се смрћу не угаси

Пастир своју фрулу лаћа, —
Песма крила разавила
Радеиик се с посла враћа,
Њега грле деца мила.

Тишина се блага лије
По сеоцу нашем широм,
Вечер иде да покрије
Све уморне благим миром.

МРАК

Мислио би човек
Кад погледа мрак,
Да је страшно моћан,
Да је силно јак.

То би било наопако —
Ал' на срећу није тако:
Свећицу запали,
А мрак одмах бежи!

СТРАШЉИВАЦ

Ко се боји сам у соби,
    То је рђав знак,
Кога плаши помрчина
    Или празан мрак.

Ко верује у вештице,
    Леп ми је то ђак!
Тај ми неће никад бити
    Србин ни јунак.

ЗАГОНЕТКЕ

Срце ми је дуго
Од пете до главе, —
И још мало вири
Вири више главе.
Да ми није срца мога
Не би мене на сто метли
Ја и моје срце
Умиремо светли

Пред [illegible]
Сасвим је беле боје,
И чека црну кишу
Из десне руке твоје.

[illegible]
Нико му траг не види
Идући реже, [illegible]
А никад кра [illegible]

Јест и ја сам чекињаста
    Као свињче исто.
Ал' без мене ни у које
    Друштво не би присто;
Ја ти држим капу, чизме
    И одело чисто.

Знам ја једну лопту,
Знаш је и ти, ђаче,
Кад удариш о земљу,
Неће да одскаче.

Ако хоћеш да је дуже
Подржиш у руци,
А ти онда рукавицу
На руку навуци.

Та је лопта бела
Као шећер да је
Нит' је кожа, нит' је чоха . . .
Дакле, од чега је?

Ја сам нешто здраво бело
И пиће сам, а и јело.
Знам да неће никог бити
Ко ме неће погодити.
И баш зато морам рећи
Нека ћуте они већи.
То је здраво лако за њи'.
Погађајте ви нармањи!

Пуна соба црна теста
Дође црвен црвак
Све поједе сместа.

С пролећа ти очи сладим,
У лето те хладим,
У јесен те храним
А зими те од хладноће браним

Од малог сам прста тањи,
Од дан до дан бивам мањи

Тело ми је дрвено,
Срце црно, камено.

Ја сам оно ђаку,
Што је плуг тежаку

Чекај, чекај, мали, де овамо ходи,
Па ако си момак, ово ми погоди
Реци: кол'ко има на човеку глава?
Кол'ко има крила у голуба твога?
Кол'ко има листа детелина трава?
А у коња вранца кол'ко има нога?
Колико прстију има твоја шака?
Кол'ко има у Дунаву рака?
А на жаби кол'ко има длака?

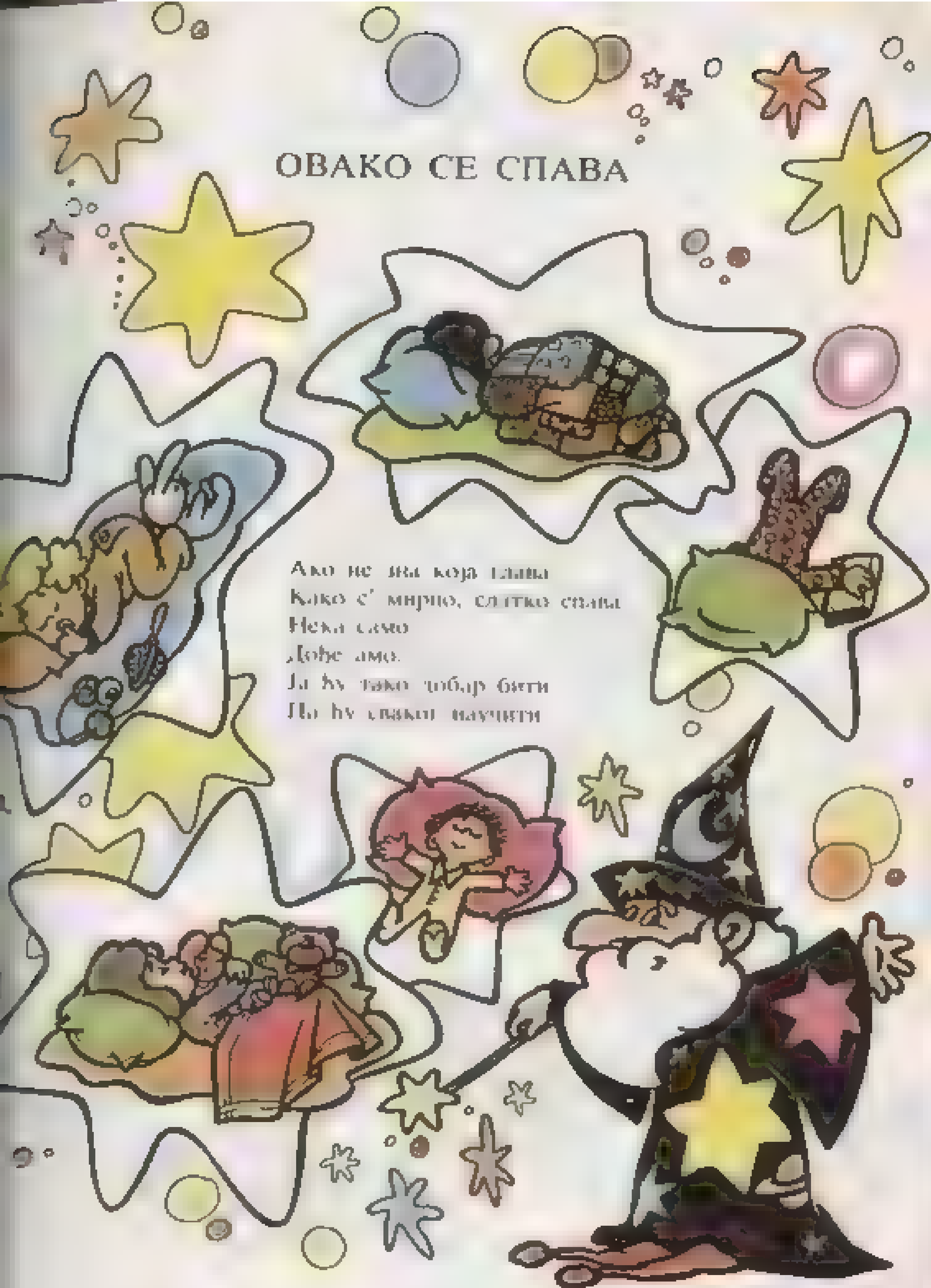
ОВАКО СЕ СПАВА
Ако не зна која глава
Како с' мирно, слатко спава
Нека само
Дође амо.
Ја ћу тако добар бити
Па ћу сваког научити

ПОМАЛО, ПОМАЛО, ПА ЕТО ТИ МНОГО

Листак уз листак — шумица
[illegible] — крушица
Цигла по цигла у [illegible]
Речцом по речцу — [illegible]
Камен до камена — [illegible]
[illegible] за часом — година
Капља по капља — Морава
Зрно до зрно — погача
Укор за укор — срамота
[illegible] месец живота

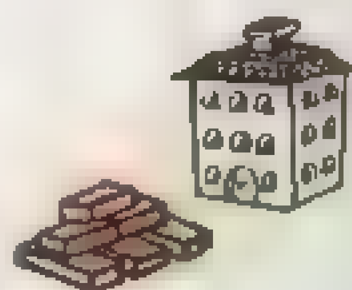

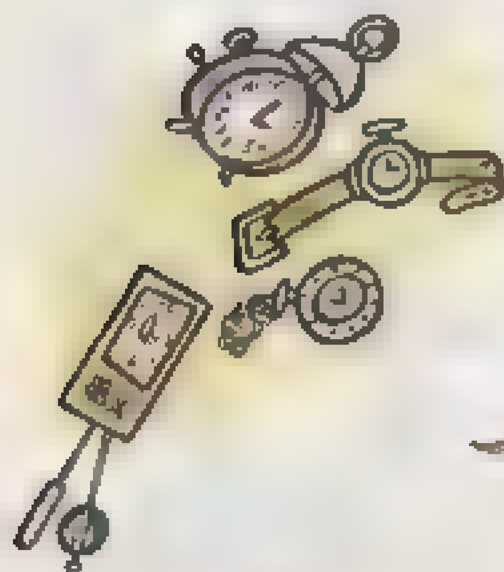

КАД БИ

Кад би јелен имо крила,
То би брза птица била

Кад би лутка знала шити,
Могла би ми шваља бити

Кад би хлебац пало с неба,
Свак би имо кол'ко треба.

Кад би млеком текла Сава
Сир би био забадава

Кад би увек био мај
Нећима би био крај

Кад би Дунав био врео,
Свак би рибље чорбе јео.

Кад би . . . ал' што не мож бити
О том немој говорити!

КО СИ ТИ?

Та на свету још не виде'
Таке беде и чувиде.
Није већи ни од миша,
А брада ко у дервиша
    Ко си ти?

Што се бечиш тако круто?
Што ме гледаш тако љуто?
Ко ти даде тол'ки нос?
Ваљда мени упркос.
    Ко си ти?

Не миче се, мирно стоји
Тај се мене баш не боји
Још му рука ћушком прети.
Ти утваро, ти авети.
    Ко си ти?

Нити збори, нит'се смије,
Нит' излази из кутије.
Бежи! — Ил' ћу ја побећи'
Само то би мого рећи
    Ко си ти?

Јеси л' кепец, ил' си див?
Јеси л' мртав, ил' си жив?
— Са чела ти пакост читам, —
Ма чујеш ли што те питам
    Ко си ти?

МАЧАК ИДЕ МИШУ У СВАТОВЕ

Женио се млади миш
У селу Шалали,
Водили су девојку
Мачка нису звали

Мачак реко „Чекајте
И госта незвана!"
У сонице упрего
Четири зекана

Па појури сватовски
По том путу белом,
У паради највећој,
С породицом целом

Али неко поручи
Мишу брзојавом
„Сакријте се, сватови,
Не шал'те се главом!"

Мачак стиже прекасно, —
Јер за часак тили
Весели су сватови
Сви у рупи били

„Многа љета" чуло се
Све до зоре саме
Из местанца сигурног,
Из рупине таме

СЛОН

[illegible] се шест другова
У Индији [illegible]
Же[illegible] им [illegible] слона
Не [illegible] у свом веку
[illegible]
Приђоше му [illegible]
[illegible]
Не можете [illegible]
Јер [illegible]
[illegible]
А [illegible]

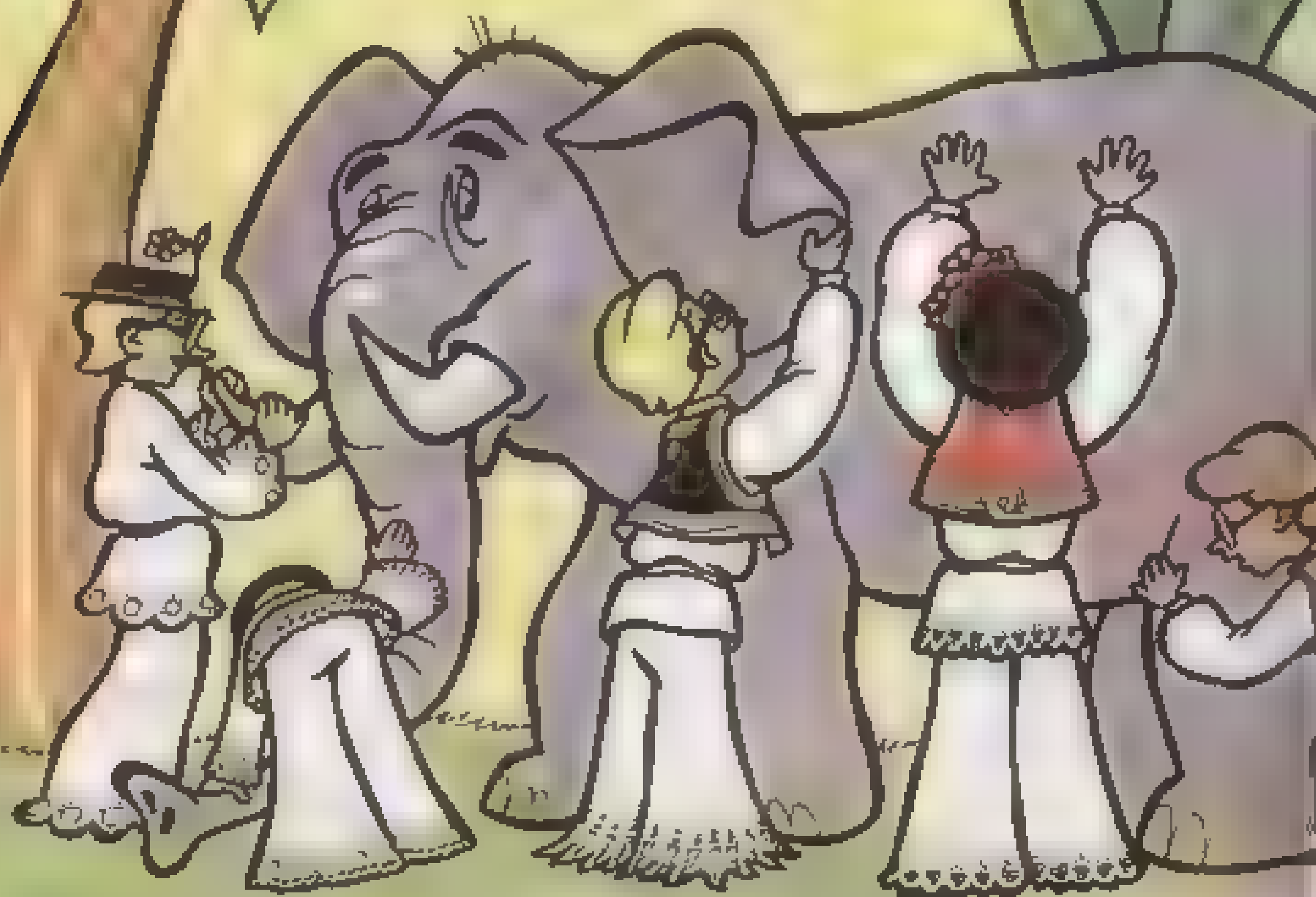

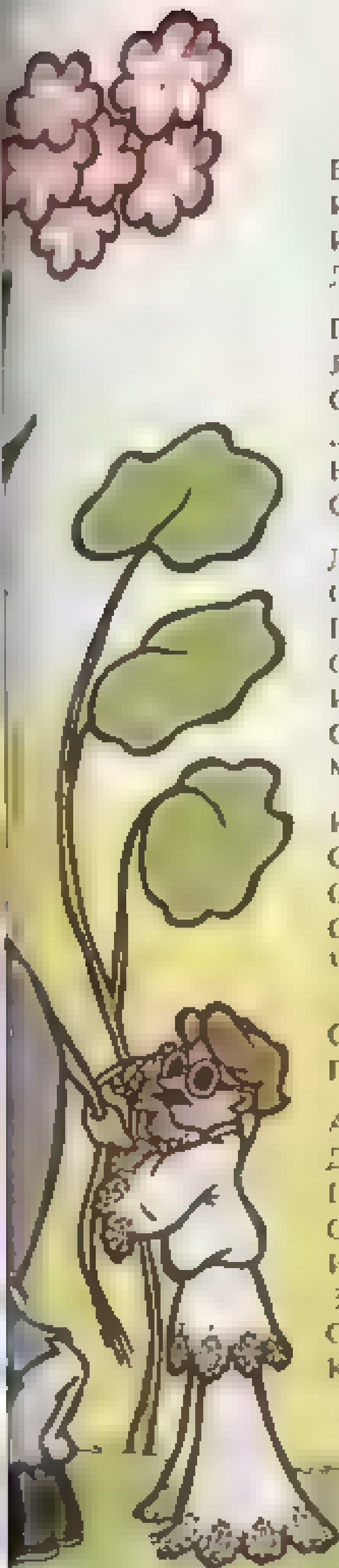

„Ми ћемо га опипати."
Е, па добро кад је тако.
И одоше шест другова
И стигоше у Индију
До слонова.

Примаче се један братац
Једном слону, и то с бока
Опипа га, онда рече
„Вала, ствар је то широка,
Не треба ми очни вид
Слон изгледа као зид!"

Други братац, тај је опет
С прe[illegible]
П[illegible]
Опипао
И он рече [illegible] ми је ствар позната
Слон изгледа ка[illegible] ирек
Мојих врата!"

И трећи је спреда дошо
Своме циљу,
Он је слону опипао
Само рилу
Чим опипа[illegible] одмах рече
[illegible] и ја
Слон изгледа као нека
Грдна змија!"

А четврти, он је опет
Друкче стао
Па је слону само ногу
Опипао
И он рече: „Хвала богу
Знам већ сада
Слон изгледа, слон изгле[illegible]
Као клада!"

Дође пети па ти руку
Горе диже,
Опипо је слону уво, —
Ништа више
Па сад му је суд изрећи
Било лако:
„Слон изгледа ко лепеза,
Исто тако!"

А шести се примакао
Одострага,
Њему опет реп тог звера
Паде шака
Чудећи се пипо га је
Понадуже
Онда рече: „Слон изгледа
Као уже!"

После су се препирали
Дуго заправо,
Који од њих шест слепаца
Има право
Та сваки је имо право
Нешто мало
Ал' целину није појмо
Баш нијдан
Баш никако

КОД МАЧКЕ НА ЧАСТИ

У прастаро време
— Тако шала гуди —
Мишеви су били
Безазлени, луди.

Мачка их позове
На слатка семења,
А они јој дођу
Пуни поверења.

Трпеза је пуна
Све избрано јело,
А мачка је села
Баш у горње чело.

Па очима светлим
Мери своје госте,
Мисли ког ће прво
А кога ће после!

ПЕСМА О МАКСИМУ

Кад је Максим чувао [illegible]
Премишљао је увек радо
О причама [illegible] бака
О [illegible]

[illegible]
Максим сео [illegible]
[illegible]
[illegible]

На старцу је било рубе
Од [illegible] чоје
Сва брада до колена
Од [illegible] беле боје

[illegible]
[illegible]
Око [illegible]
[illegible]

У руци му златан ковчег,
Тврдо злато (све се гиба). —
Он Максиму поче збори
[illegible]

Ој Максиме, [illegible]
Ил' момче, — шта ли си ми
Прени скоком, скочи оком,
Па ковчежић овај прими!

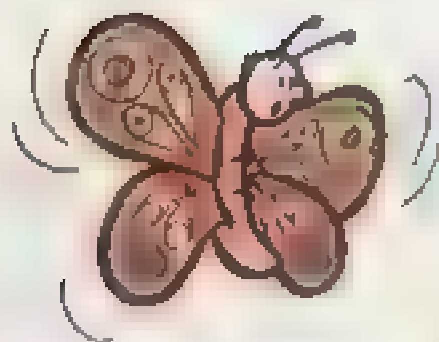

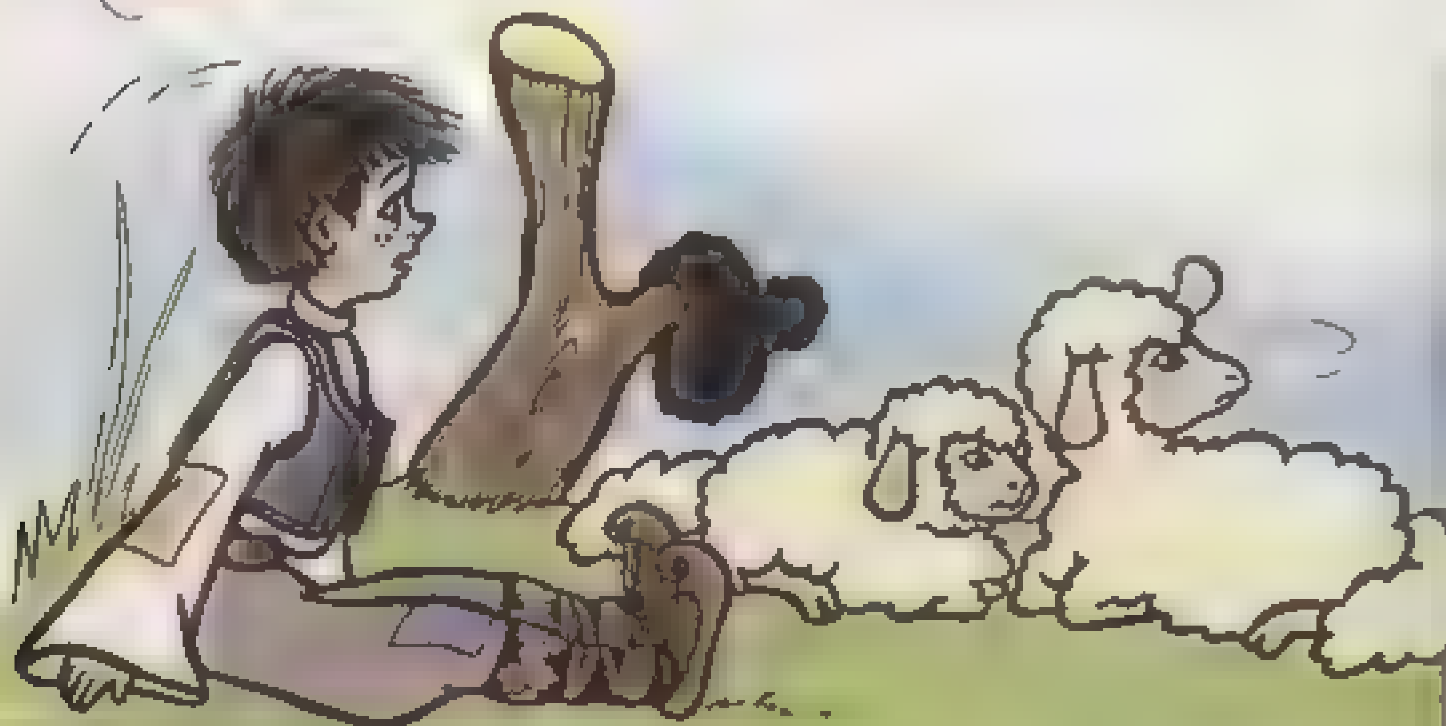

У ковчегу тајдињади
Амулет билбилити
Ко прочита шта је у њему
Довека ће срећан бити

Максим прими, старац даје
Уздишући ихахеј'
Ко ми и сад још верује
Нека чита песми крај

Кад отвори Максим ковчег
Од милине сав претрну
Јер ту нађе хартијицу
Тако беху чисто прну

Хартија је била мала.
Једна веђа од три хвата
На хартији беху слова
Од мокрога сувог злата

Е, сад само нек прочита,
Па је срећан, — али јао,
Још једанпут шапнут јао'
Максим није читат знао.

Ја бих сада могао свршит
Ову песму шаљобиљну
Јер је песма стигла мету,
Ову мету када гоњну

А ја још видим оног старца
Где се цери иза пута
Ко год данас чита не зна
Том се сваки ћаво руга

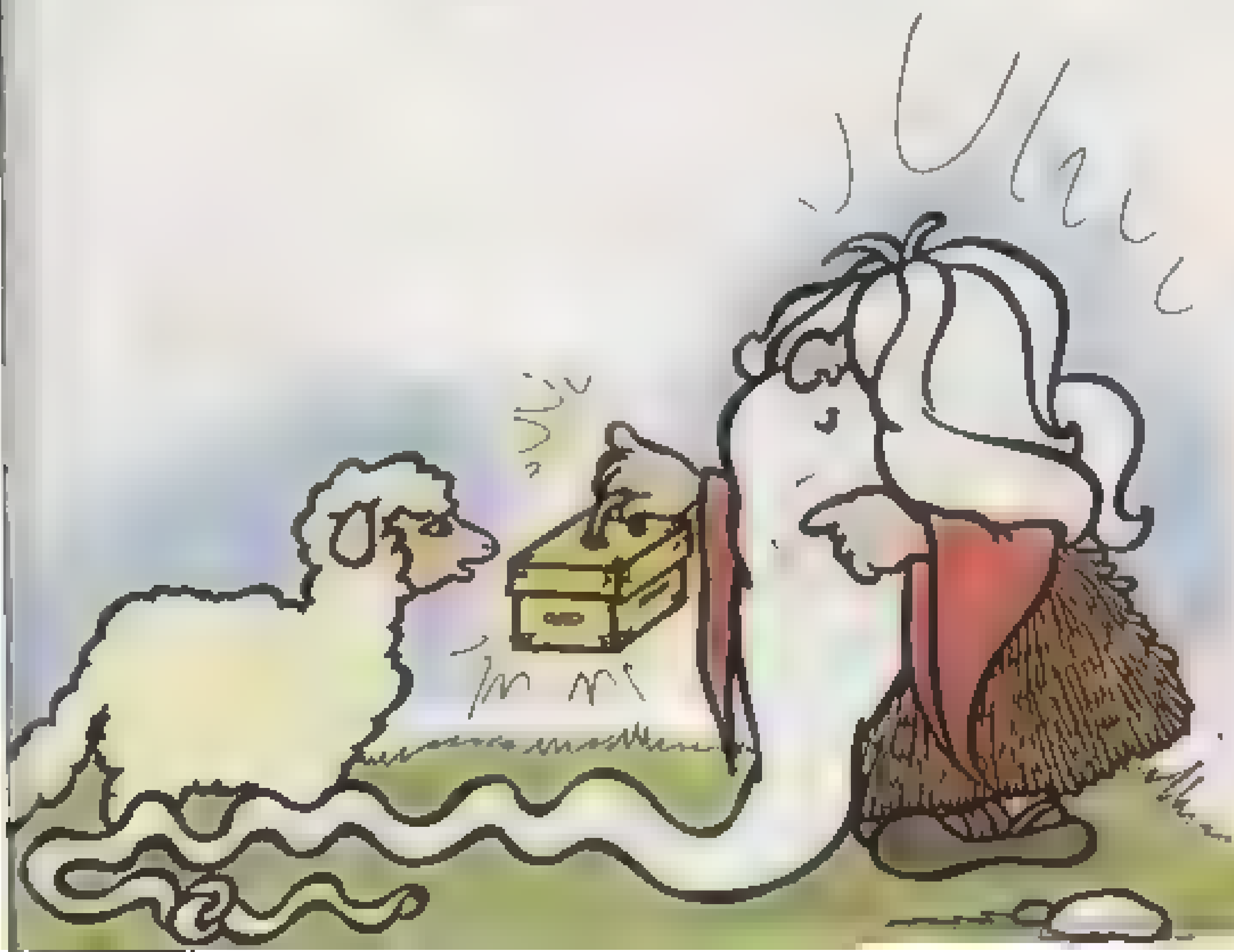

ЦИГАНИН ХВАЛИ СВОГА КОЊА

Гледаш, — је ли, мога коња
Господару стари?
Не знаш је ли коњ ил' птица
Ластавица?
Скидај наочари, —
Не можеш се нагледати.
Већ хајде пазари!
Ти још питаш за Путаља.
Да ли ваља?
Немој бриге!
Да не ваља, не би био
Он код Циге.
Не можеш га у царевој
Наћи штали. —
Само Цига што не уме
Да га хвали.
Да га поспе сувим златом,
Ко не штеди,
Још и опет један дукат
Више вреди.

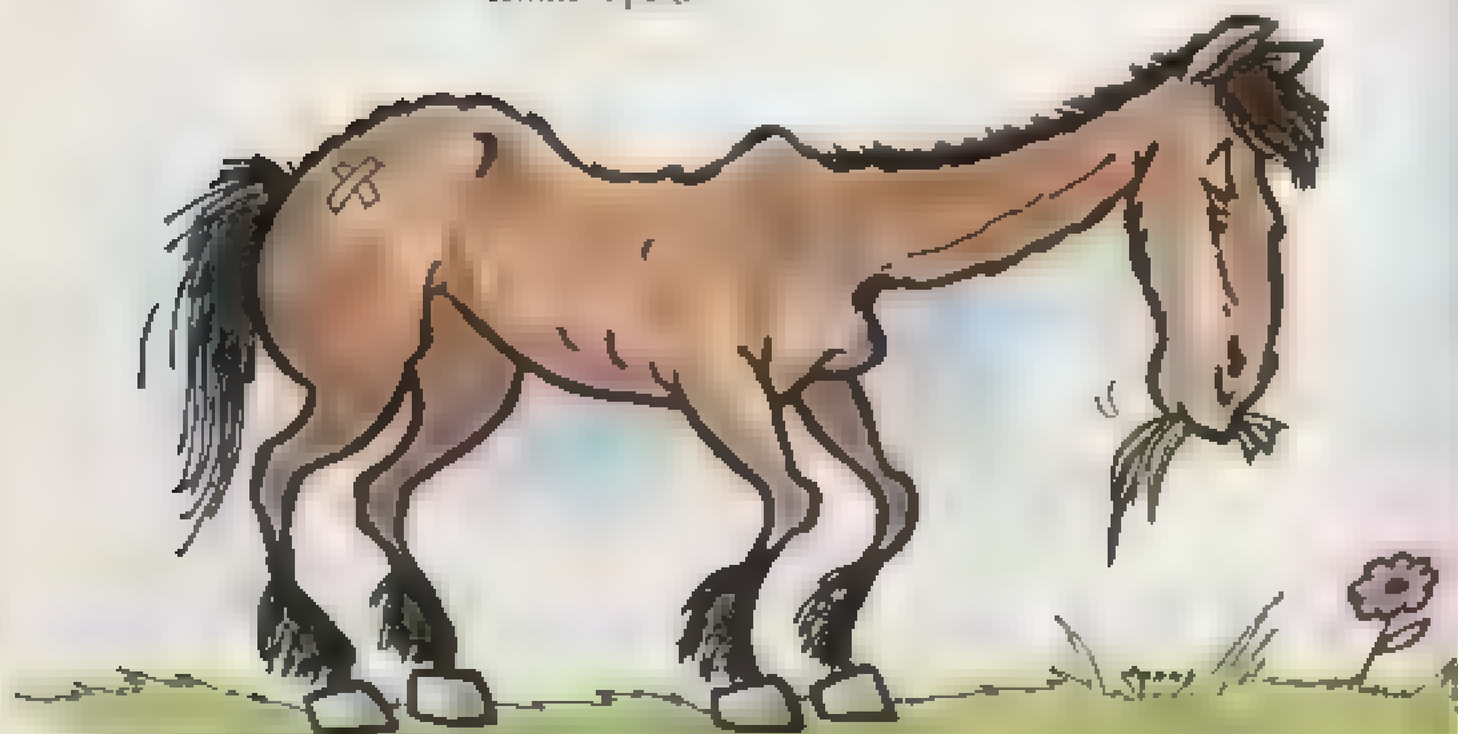

Ако имаш, једе сено
Зоб и сламу,
Ако немаш, он не иште,
Не треба му.
Немој да му гледаш зубе,
Мој голубе,
Ни ја му их нисам гледо,
Немој ни ти, —
Тај не може остарити
— Што га дуже тераш, куме
Све је млађи
[illegible]
[illegible]!
А што питаш хоће л' моћи
Какав јендек да прескочи
Јендек, јендек, — какав јендек?
Тај се није још родио
Кој' он није прескочио
Прескочи га лако, тако
Као да је пиле неко
И то у з д у ж, не попреко

Ја га јашем без седла
Се [illegible] му леђа,
За [illegible] га не пита
Јер — то њега вређа

Иди, куме, иди, иди, —
Још ме питаш: како види,
То је да се приповеда:
Види остраг ко и спреда,
Види ноћу ко на дану
А на дану ко у ноћи
Такве су му очи

А што питаш, мој пријане,
Има л' мане
Па зато га и продајем,
Мој пријане
Јер он нема мане
Такви коњи нису за нас
За Цигане

А [illegible]
Малко ј' бржи од олује
Сад ћеш чути
[illegible]
Једном сам се [illegible]
[illegible]
Мада нас је пљусак вијо
Он се није уморио

Муња севне, а он рже.
Пљусак брже, а он брже.
Пљусак [illegible] на мог хата
Па га хвата,
А Путаљ га преко гледа
[illegible]
[illegible]
Тек што [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Реп

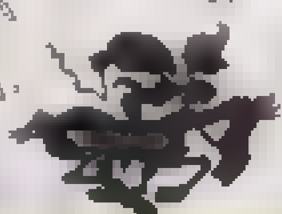

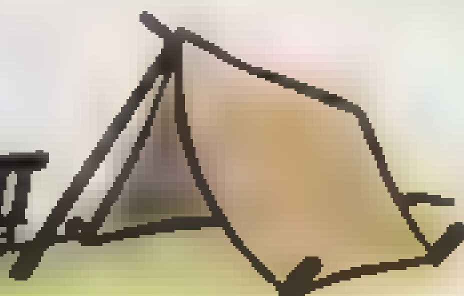

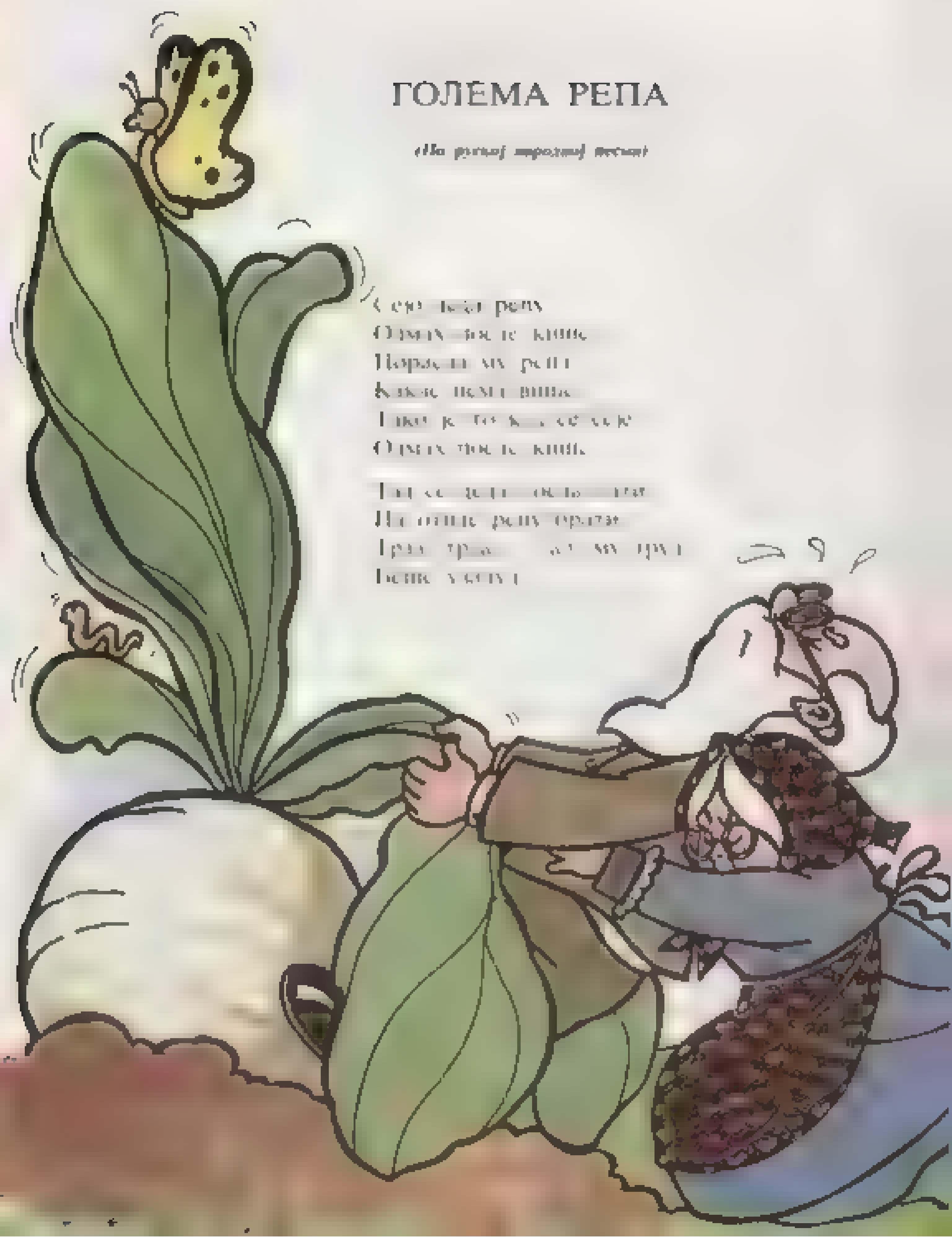

ГОЛЕМА РЕПА

(По руској народној песми)

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Позва деда бабу,
Баба зграби деду
Деда зграби репу
Трза, трза — ал' му труд
Беше узалуд

Позва деда унуку Јулку
Јулка зграби бабу
Баба зграби деду
Деда зграби репу
Трза, трза, — ал' му труд
Беше узалуд

Позва Јулка куцу Жућка
Жућа зграби Јулку
Јулка зграби бабу
Баба зграби деду
Деда зграби репу
Трза, трза, — сад му труд
Није било узалуд

Деда рече: Ево је
Целог јутра чекао је
Баба репу насече
Па је скува довече

ЛЕНИ ИКА

Отац посла сина Ику
Брати шљива у шљивику,
Син не хтеде шљиве брати
А кући се не поврати
Отац посла своје псето
Да уједе леног сина
Псето Ику не хте ујест,
Ика шљиве не хте брати,
А кући се не поврати
Отац посла штап из руке
Да истуче пусто псето
Штап не хтеде псето тући,
Псето не хте Ику ујест,

Ика не хте шљиве брати
А кући се не поврати
Отац посла огањ живи
Да [illegible]
О[illegible] не хте [illegible]
Штап не хтеде [illegible]

Псето не хте Ику ујест,
Ика не хте шљиве брати
А дома се не поврати
Отац посла воду хладну
Да угаси огањ живи

Вода не хте огањ гасит
Огањ не хте штапа запалит
Штап не хте псето тући
Псето не хте Ику ујест
Ика не хте шљиве брати
А кући се не поврати
Сад се отац и сам диже
Па у воденик брзо стиже
Вода одмах огањ гаси

Огањ одмах штап запали.
Штап истуче пусто псето,
Пас уједе лењог Ику,
Ика поче шљиве брати.
А после се кући врати

САДРЖАЈ

ВУК КАРАЏИЋ
БЕОГРАД

Јован Јовановић Змај
РИЗНИЦА ПЕСАМА ЗА ДЕЦУ

Избор и стручно мишљење
МИРА АЛЕЧКОВИЋ

Илустрације
ВЛАДАНА ЛИКАР-СМИЉАНИЋ

Техничка редакција
ЈАША ДАНОН

Коректор
АНКА БУКАВАЦ

Директор
СЛОБОДАН ЂУРИЋ

Издавач
„ВУК КАРАЏИЋ" БЕОГРАД, Краљевића Марка 9

Тираж: 10.000 примерака
12. издање

Штампа
Графички завод Хрватске – Загреб
1988.

ISBN 86-307-0065-4

ISBN 96-307-0065-4